

I. ȘTIRI PE SCURT

Integrare Europeană

- EUBAM are Oficiu la Chișinău. Info-Prim-Neo. 03.02.2010.
- UE va Ajuta Moldova în Implementarea Politicelor Publice. Infotag. 09.02.2010.
- Ministrul Austriac de Externe: „Dorim să Aducem Moldova Mai Aproape de UE”. Info-Prim-Neo. 10.02.2010.
-
- În Primăvară vor Începe Negocierile cu UE Privind Liberalizarea Regimului de Vize. Info-Prim-Neo. 13.02.2010.
- UE va Decide asupra Ajutorului Financiar pentru Moldova în Iunie. Infotag. 17.02.2010
- Vlad Filat a avut o Întrevedere cu Membrii Comitetului de Cooperare Parlamentară UE - R.Moldova. Interlic. 17.02.2010.
- A fost semnat Acordul privind alocarea de către Polonia R.Moldova a unui credit în valoare de 15 mln. dolari SUA. Interlic. 18.02.2010.
- La Chișinău și-a desfășurat lucrările Sub - Comitetul de Cooperare R.Moldova - UE nr.2 pentru Finanțe, Economie și Statistică. Interlic. 19.02.2010

România – Republica Moldova

- A Început Scoaterea Sârmei Ghimpatе de la Frontiera cu România. Info-Prim-Neo. 10.02.2010.
- Parlamentul României a Aprobat Candidatura Noului Ambasador la Chișinău. Infotag. 10.02.2010.
- Consultări politice moldo-române. Interlic. 18.02.2010.
- Guvernul R.Moldova si-a prezentat pozitia oficiala privind scutul antiracheta din Romania. Interlic. 22.02.2010.
- Guvernul R.Moldova si-a prezentat pozitia oficiala privind scutul antiracheta din Romania. Interlic. 22.02.2010.
- Acordul privind micul trafic la frontieră dintre România și R.Moldova intră în vigoare pe 26 februarie. Interlic. 23.02.2010.
- Emil Boc: Imprumutul acordat Republicii Moldova va fi in Transe de 25 milioane euro, Timp de 4 ani. HotNews.ro. 25.02.2010.
- Vlad Filat a avut astăzi la Budapesta o întrevedere cu Emil Boc. Interlic. 25.02.2010.
- Ambasada României Anunță Condițiile pentru Obținerea Permisului de Mic Trafic la Frontieră. Interlic. 28.02.2010.

Ucraina – Republica Moldova

- Andrei Popov: „Teritoriul de la Palanca rămâne inalienabil”. Info-Prim-Neo. 11.02.2010.
- Ucraina are Rezerve față de Centrul Teleradio Rusesc din Transnistria. Infotag. 15.02.2010.
- Ucraina s-ar putea pomeni între Ciocan și Nicovală – Serghei Tighipko. 17.02.2010
- La Kiev Mihai Ghimpu a avut o serie de întrevederi bilaterale. Interlic. 25.02.2010.

Rusia – Republica Moldova

- În Relațiile Moldo-Ruse nu Există Probleme Care nu pot fi Soluționate. Info-Prim-Neo. 05.02.2010.
- Moldova va Trebui să Negocieze Alt Credit cu Federația Rusă. Info-Prim-Neo. 11.02.2010.

SUA – Republica Moldova

- Marea Britanie și SUA Vor Ajuta Moldova să Imlenteze Analiza Strategică a Apărării. Infotag. 16.02.2010.

Conflictul Transnistrean

- Tiraspolul Promite Să Nu Împiedice Procesul De Demarcare a Segmentului Transnistrean al Frontierei Moldo-Ucrainene. Infotag. 01.02.2010.
- Militarii Ruși din Transnistria, un Pericol pentru R. Moldova, „Promo-Lex”. Info-Prim-Neo. 03.02.2010.
- Kazahstan va Contribui Activ la Soluționarea Problemei Transnistrene. Infotag. 03.02.2010.
- Tiraspolul Cere Noii Guvernări a Moldovei Să Reia Comunicațiile Feroviare pe Teritoriul Transnistriei. Infotag. 04.02.2010.
- Kazahstan Intenționează să Fie un Mediator Onest Între Chișinău și Tiraspol. Infotag. 09.02.2010.
- Experții Cred că Diferendul Transnistrean va fi Soluționat, dar nu Repede și nu Spectaculos. Info-Prim-Neo. 10.02.2010.

- **Opoziția din Transnistria Creează un Front Unic. Infotag. 15.02.2010.**
- **Igor Smirnov Este Gata să Găzduiască Rachete Rusești în Transnistria. Info-Prim-Neo. 15.02.2010.**
- **Chișinăul și Tiraspolul au discutat subiecte din domeniul colaborării umanitare. Infotag. 17.02.2010.**
- **Conflictul transnistrean, discutat la Consiliul Afaceri Externe de la Bruxelles. Interlic. 22.02.2010.**

II. OPINII, COMENTARIU, INTERVIURI

1. **Discursul lui Iurie Leancă: Moldova, la un pas de Uniunea Europeană. MAEIE. 26.02.2010.**
2. **Interviu cu Victor Chirilă: Rusia ar putea amplasa rachete în Transnistria doar dacă ar ignora dreptul internațional, independența, integritatea și suveranitatea teritorială a R. Moldova. Moldova azi. 17.02.2010.**
3. **Interviu cu Igor Corman: Reluarea după un deceniu a consultărilor inter-parlamentare moldo-române. Radio Europa Liberă. 08.02.2010.**
4. **Acord moldo-ucrainean de recunoaștere reciprocă a proprietăților din teritoriul celeilalte țări. Radio Europa Liberă. 01.02.2010.**
5. **La începutul demarcării graniței ucraino-moldovene în sectorul transnistrean. Radio Europa Liberă. 02.02.2010.**
6. **Interviu cu Valeriu Prohnițchi: Creditul FMI contribuie la stabilitatea financiară a Moldovei. 02.02.2010.**

I. ȘTIRI PE SCURT

- 22 februarie** Pe data de 19 februarie 2010, dl Iurie Leancă, Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a efectuat o vizită oficială în Republica Ungară la invitația omologului său maghiar.
- 18 februarie** Prim-ministrul Vlad FILAT a avut astăzi, 18.02.2010 o întrevedere cu omul politic, ex-Vicepremierul, ex-ministrul Finanțelor al Poloniei, Leszek BALCEROWICZ, în cadrul vizitei pe care o întreprinde la Varșovia
- 11 februarie** Viceprim-ministrul Iurie Leancă, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a efectuat ieri, 10.02.2010 o vizită la Haga, unde a avut întrevederi cu Frans Timmermans, Ministru pentru Afaceri Europene al Olandei, Henk Jan Ormel, Președintele Comisiei pentru Politică Externă a Camerei Reprezentanților, Andre Haspels, Director General pentru Cooperare Internațională al MAE.
- 10 februarie** La 10 februarie 2010, Iurie Leancă, Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, și Vitalie Marinuță, Ministrul Apărării, au participat la reuniunea Consiliului Nord-Atlantic în formatul 28+RM, care a avut loc la Cartierul General NATO la Bruxelles. Evenimentul este organizat anual pentru examinarea Raportului cu privire la implementarea Planului Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM – NATO (IPAP), elaborat de către Secretariatul Internațional NATO.
- 10 februarie** În cadrul unui turneu diplomatic pe care îl întreprinde săptămâna curentă într-o serie de capitale europene, pe data de 9 februarie Iurie Leancă, Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a efectuat o vizită oficială în Republica Slovacă la invitația omologului său Miroslav Lajcak.

Integrare Europeană

- **EUBAM are Oficiu la Chișinău. Info-Prim-Neo. 03.02.2010.**

Misiunea UE de Asistență la Frontieră în R. Moldova și Ucraina (EUBAM) a deschis un oficiu de legătură la Chișinău. Oficiul a fost deschis pentru o susținere mai bună a Serviciului Vamal și Serviciului de Grăniceri al R. Moldova în activitatea de sporire a securității la frontieră și de a facilita comerțul și traversarea legală a frontierei moldo-ucrainene. „Noul oficiu de legătură demonstrează angajamentul misiunii de a susține eforturile partenerilor noștri în asigurarea serviciilor de calitate la frontieră”, a declarat Udo Burkholder, șeful interimar al misiunii EUBAM, la conferința de presă de deschidere a oficiului, care a avut loc joi, 4 februarie. „Existența unui oficiu la Chișinău înseamnă o capacitate sporită a misiunii de a răspunde solicitărilor”, a mai spus Burkholder. Șeful delegației UE la Chișinău, Dirk Schuebel, a declarat că EUBAM este unul din domeniile UE în colaborarea cu R. Moldova și Ucraina. „Dacă suntem întrebați la Bruxelles despre proiecte de succes, noi menționăm EUBAM”, a spus ambasadorul, specificând că noul oficiu de la Chișinău va permite schimbul de informații despre importul și exportul dintre Ucraina și R. Moldova, dar va fi și un instrument bun de luptă cu contrabanda la hotarul transnistrean. Prezent la conferință, ministrul de interne, Victor Catan, a declarat că una din transformările ministerului va prevedea și trecerea Serviciului Grăniceri în subordinea MAI. „Nu avem sisteme informaționale unice cu grănicerii în prezent. Grănicerii nu dispun de informații despre persoanele date în căutare. Astfel se urmărește ca Serviciului Grăniceri să i se atribuie funcții polițienești”, a declarat Victor Catan, precizând că acest pas este abia în fază de discuție. Alexei Roibu, șeful Serviciului Grăniceri al R. Moldova, a mai spus că serviciului ar putea să-i fie atribuite funcții de urmărire penală. „Prin crearea unei baze de date comune, vom contribui la lichidarea infracțiunilor începând de la hotarele țării”, a spus Roibu. Oficiul de legătură are două locații – sediul central al Serviciului Grăniceri și cel al Serviciului Vamal. Oficiul va fi constituit din cinci membri – doi asistenți europeni și trei naționali. Oficiul de legătură reprezintă una din cele trei structuri noi ale misiunii, pe lângă secția de susținere operativă și analitică și secția de dezvoltare a capacităților. Mandatul misiunii a fost prelungit până la 30 noiembrie 2011. Misiunea EUBAM a fost lansată în 2005. Rolul acesteia este consultativ și tehnic. Misiunea EUBAM este finanțată în întregime de către Comisia Europeană, iar partenerul de implementare al misiunii este PNUD. <http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/04&ay=28636>

- **UE va Ajuta Moldova în Implementarea Politicelor Publice. Infotag. 09.02.2010.**

Luni, 08.02.2010, la Chișinău a fost lansat proiectul „Misiunea Uniunii Europene de Consiliere în Politici Publice pentru Republica Moldova”. Serviciul de presă al Guvernului a relatat pentru că prim-ministrul Vlad Filat, care este coordonatorul proiectului din partea republicii, a spus la ședință că apreciază extrem de mult disponibilitatea Uniunii Europene de a acorda sprijin Republicii Moldova la implementarea reformelor democratice și accelerarea asocierii politice și economice. Misiunea prevede antrenarea unei echipe de experți internaționali în cadrul mai multor instituții publice, inclusiv: Aparatul prim-ministrului, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Agenția Achiziții Publice. Scopul proiectului este de a oferi expertiză la elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice. „Beneficiarii acestui proiect au nevoie de consilierea experților internaționali care vor fi detașați în cadrul acestor structuri la începutul lunii martie. Sperăm că ei vor deveni nu doar prietenii țării noastre, dar și ambasadori neoficiali ai Republicii Moldova peste hotare”, a spus premierul. Șeful Delegației Comisiei Europene în Republica Moldova, ambasadorul Dirk Schuebel, a spus că Uniunea Europeană sprijină Republica Moldova pe calea democratizării și va contribui la dezvoltarea democratică și

durabilă a țării. Potrivit lui, în acest sens UE va oferi consiliere factorilor decizionali din instituțiile publice beneficiare în procesul de implementare a programului de activitate a Guvernului. **Nota redacției:** Proiectul se desfășoară în perioada 2010-2011 și este implementat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. <http://www.infotag.md/noutati/582112/>

- **Ministrul Austriac de Externe: „Dorim să Aducem Moldova Mai Aproape de UE”. Info-Prim-Neo. 10.02.2010.**

„Noi dorim să aducem Moldova mai aproape de Uniunea Europeană și să vă susținem pe această cale”, a declarat Michael Spindelegger, ministrul federal al afacerilor europene și internaționale al Austriei, în cadrul unei întrevederi ministrul moldovean de externe, Iurie Leancă, la Viena. Întrevederea a avut loc marți, 9 februarie, transmite Info-Prim Neo cu referire la Direcția mass-media și relații cu publicul a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (MAEIE) al R. Moldova. Părțile au discutat despre participarea R. Moldova în Parteneriatul Estic, care, după părerea părții austriece, va aduce Moldovei investiții adiționale. Discuția s-a centrat, consecutiv, pe aprofundarea relațiilor bilaterale, evidențiind proiecte concrete de colaborare. Oficialii au convenit asupra unei colaborări în vederea desfășurării reformelor interne. În context, ministrul Spindelegger a vorbit despre buna conlucrare dintre ministerele de interne austriac și moldovean și a mai accentuat posibilitatea Austriei de a încuraja, în același mod, colaborarea dintre ministerele de finanțe. În contextul problemelor bilaterale, Ministrul Iurie Leancă a încurajat partea austriacă să deschidă o misiune diplomatică la Chișinău. În același timp, șeful diplomației moldovenești și-a exprimat speranța că „relațiile bilaterale dintre cele două țări vor căpăta un impuls nou” după vizita ministrului Michael Spindelegger în R. Moldova, preconizată pentru luna aprilie. În timpul vizitei în Austria, Iurie Leancă, însoțit de Nicu Popescu, consilier principal de stat în domeniul politicii externe și integrării europene al prim-ministrului R. Moldova, s-a întâlnit și cu diaspora moldovenească. Oficialii moldoveni au încurajat concetățenii să mențină un dialog constant cu reprezentanța diplomatică a Moldovei la Viena și să stabilească un dialog continuu cu asociațiile moldovenilor din alte țări. <http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/10&ay=28738>

- **În Primăvară vor Începe Negocierile cu UE Privind Liberalizarea Regimului de Vize. Info-Prim-Neo. 13.02.2010.**

Între 1-3 martie la Chișinău se va afla misiunea Comisiei Europene pentru discuții exploratorii pe marginea dialogului în vederea liberalizării regimului de vize în UE pentru cetățenii R. Moldova, transmite. Faptul a fost reiterat de Natalia Gherman, viceministru al afacerilor externe și integrării europene, negociator-șef al R. Moldova pentru noul acord cu UE - Acordul de Asociere, în cadrul primei ședințe a Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană. „Această misiune va constitui primul pas real din partea Comisiei Europene și a țărilor membre ale UE în problema vizelor. Scopul ei este de a se informa despre starea lucrurilor în asemenea domenii precum sunt securitatea documentelor, migrația ilegală, inclusiv readmisia, gestionarea mobilității persoanelor, ordinea publică, justiție, relații externe. Aici obiectivul persoanelor din ministere și alte autorități publice care se vor întreține cu reprezentanții misiunii va consta nu numai în prezentarea unei informații statistice corecte și actualizate, dar și de a-i convinge că guvernul conștientizează preocupările UE legate de securitatea comunitară în cazul abolirii vizelor pentru cetățenii Moldovei”, a precizat ea. Natalia Gherman a spus că o mare atenție în dialogul privind liberalizarea vizelor va fi acordată aspectului ce ține de problema securității documentelor. Potrivit afirmațiilor ei, Moldova a fost semnalată repetat asupra dezvoltării strategiei biometrice. Accentul urmează să fie pus pe consolidarea capacităților instituționale și modernizarea infrastructurii, inclusiv la punctele de trecere

a frontierei, oficiile consulare și autoritățile care eliberează pașapoartele. Totodată, e necesar ca cetățenii să fie stimulați să-și perfecțeze asemenea pașapoarte - prin reducerea costului pașaportului. Cel de-al doilea element stimulativ este însuși faptul că pașapoartele biometrice sunt racordate la cerințele UE și altor țări în materie consulară și de călătorii. Premierul Vlad Filat, care a prezidat ședința Comisiei, a subliniat că problema liberalizării vizelor pentru cetățenii R. Moldova este una prioritară pentru guvern. Prim-ministrul a spus că UE va acorda un ajutor financiar de 2 mln euro pentru perfectarea pașapoartelor biometrice, condiție indispensabilă pentru liberalizarea regimului de vize în UE. Din acești bani va fi procurat echipament performant pentru perfectarea pașapoartelor. n acest fel s-ar putea urgenta procesul de perfectare și ieftini costul pașaportului cu peste 30 la sută. În prezent un pașaport biometric costă 75 euro. Premierul a cerut ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicații să pregătească o notă informativă privind termenele de eliberare a pașapoartelor biometrice. Ședințele Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană se vor desfășura lunar <http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/13&ay=28821>

- **UE va Decide asupra Ajutorului Financiar pentru Moldova în Iunie. Infotag. 17.02.2010**

Comisia Europeană va decide asupra sumei ajutorului macrofinanciar pentru Moldova abia în iunie, susține ministrul afacerilor externe și intergrării europene, Iurie Leancă. În cadrul Comitetul de Cooperare Parlamentară UE-RM, Leancă a solicitat europarlamentarilor să intervenă pe lângă Comisia Europeană pentru a spori procesul. „Nu există dubii că UE va genera o asistență financiară esențială Moldovei, însă după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona la 1 decembrie au fost stabilite alte reguli de joc, din pricina cărora banii întârzie să vină”, a explicat europarlamentarul român, Cristian Bușoi. Șeful Delegației Comisiei Europene la Chișinău, Dirk Schuebel, a completat că la 24 martie la Bruxelles va fi organizată o întrunire de atragere a fondurilor suplimentare pentru Moldova, la care vor participa diferite țări și organizații. Parlamentarii europeni s-au arătat dispuși să sprijine politic RM în liberalizarea regimului de vize, dacă reformele tehnice vor fi implementate cu succes. Ei au salutat progresul înregistrat de autoritățile moldovene în procesul de integrare europeană și au mulțumit Guvernului Greceanii „pentru că a făcut primii pași spre Europa”. „Noi vrem ca Moldova să fie o poveste de succes în Europa. Puteți conta pe sprijinul nostru în realizarea reformelor, însă nu uitați că le faceți pentru oameni, și nu pentru a adera la UE, căci integrarea are loc mai apoi în mod firesc”, a spus copreședintele Comitetului, europarlamentarul român Monica Macovei. **Nota Redacției:** Eurocomisarul Benita Ferrero Waldner a promis în cadrul vizitei la Chișinău din 27 noiembrie 2009 că Uniunea Europeană va oferi Moldovei 100 milioane de euro pentru a depăși criza economică. <http://www.infotag.md/noutati/582250/>

- **Vlad Filat a avut o Întrevedere cu Membrii Comitetului de Cooperare Parlamentară UE - R.Moldova. Interlic. 17.02.2010.**

Premierul a făcut o trecere în revistă a acțiunilor demarate de Guvernul R.Moldova în vederea apropiierii de standardele europene. Vlad Filat a spus că, în perioada 1-3 martie, 2010 la Chișinău se va afla Misiunea Comisiei Europene pentru discuții exploratorii pe marginea dialogului privind liberalizarea regimului de vize. „Sperăm că în urma acestei vizite vom avea un caiet de sarcini, unde va fi stipulat foarte clar ce trebuie să întreprindem pentru ca cetățenii Republicii Moldova să poată călători în Uniunea Europeană fără vize”, a precizat Premierul. Prim-ministrul a mai spus că, Consiliul donatorilor ce va avea loc la 24 martie la Bruxelles, este foarte important pentru Republica Moldova și a mulțumit în context pentru suportul acordat în organizarea acestui eveniment. Vlad Filat a menționat că situația economică și politică din Republica Moldova este dificilă, dar se depun eforturi pentru a depăși problemele apărute. În context, Premierul și-a exprimat speranța că ajutorul macrofinanciar oferit de

Comisia Europeană Republicii Moldova va fi făcut public în cel mai scurt timp. Premierul a precizat că CE deja a decis să ofere Republicii Moldova între 1,4-2,3 mln. euro în calitate de compensații sociale în perioada rece a anului pentru persoane cu venituri reduse. Monica Macovei, Copreședinte al Comitetului din partea Parlamentului European, a salutat prezența Premierului la Reuniunea Comitetului de Cooperare Parlamentară UE - Republica Moldova și a făcut o prezentare a discuțiilor ce au avut loc pe parcursul zilei de 16 februarie. „Noi vă oferim tot sprijinul pentru reformele democratice pe care le-ați lansat. Țineți-o tot așa, iar noi vă vom ajuta”, a precizat Monica Macovei. Europarlamentara a mai spus că acțiunile întreprinse în ultimul timp demonstrează că Guvernul de la Chișinău pune accentul pe fapte, nu pe vorbe, anunță Serviciul de presă al Guvernului.

- **A fost semnat Acordul privind alocarea de către Polonia R.Moldova a unui credit în valoare de 15 mln. dolari SUA. Interlic. 18.02.2010.**

Prim-ministrul Vlad Filat a avut astăzi, 18.02.2010 o întrevedere cu Donald Tusk, Prim-ministru al Poloniei, în cadrul vizitei pe care o întreprinde în Varșovia. Vlad Filat și Donald Tusk au participat la ceremonia de semnare a Acordului privind alocarea de către Polonia R.Moldova a unui credit în valoare de 15 mln. dolari SUA. Prim-ministrul R.Moldova a menționat importanța susținerii pe care o acordă Polonia țării noastre în forurile europene. Vlad Filat a amintit în context că Polonia, împreună cu Suedia, au lansat inițiativa privind Parteneriatul Estic, de care beneficiază și Republica Moldova, și a menționat că Guvernul de la Chișinău își dorește să fie campion la capitolul implementării acțiunilor ce reies din acest Parteneriat. Vlad Filat a solicitat Poloniei să acorde și în continuare sprijin Republicii Moldova, menționând că, fără acest sprijin, țării noastre îi va fi mult mai greu să realizeze obiectivele pe care și le-a propus. Cei doi premieri au reconfirmat disponibilitatea de a dezvolta în continuare relațiile bilaterale în beneficiul ambelor părți, anunță Serviciul de presă al Guvernului. <http://www.interlic.md/2010-02-18/a-fost-semnat-acordul-privind-allocarea-de-catre-polonia-r-moldova-a-unui-credit-in-valoare-de-15-mln-14622.html>

- **La Chișinău și-a desfășurat lucrările Sub - Comitetul de Cooperare R.Moldova - UE nr.2 pentru Finanțe, Economie și Statistică. Interlic. 19.02.2010**

La Chișinău, joi 18 februarie, și-a desfășurat lucrările Sub - Comitetul de Cooperare Republica Moldova - Uniunea Europeană nr.2 pentru Finanțe, Economie și Statistică, la care au participat reprezentanți ai instituțiilor publice naționale și membrii delegației Comisiei Europene aflați în vizită în RM în special pentru acest eveniment. În cadrul reuniunii au fost abordate aspecte ce țin de politica monetară, situația bugetară, implementarea măsurilor ce țin de dezvoltarea mediului de afaceri, reforma fiscală, administrarea finanțelor publice, dezvoltarea regională precum și dezvoltarea sistemului național de statistică. Un subiect important de discuții a constituit implementarea obiectivelor Programului de Stabilizare și Relansare Economică a Republicii Moldova pe anii 2009-2011. Comisia Europeană a reiterat că, în contextul crizei economice, care s-a aprofundat începând cu cea de-a doua jumătate a anului 2009, și respectiv deficitului bugetar înregistrat la finele anului trecut, este important să se mențină un echilibru optim între resursele disponibile și cele alocate pentru implementarea reformelor economice și structurale planificate de către Guvernul Republicii Moldova. Astfel, prioritar a fost accentuată

importanța ajustării continue a legislației naționale la rigorile europene și crearea condițiilor necesare în scopul atragerii unui flux masiv de investiții străine în economie. În contextul negocierilor în derulare a noului Acord de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, este important de menționat faptul că, pe viitor, toate reuniunile Sub Comitetelor RM-UE vor trece în formatul negocierilor noului acord. Potrivit ME, sub-comitetele de Cooperare RM-UE reprezintă reuniuni operaționale la nivel de experți ce se desfășoară anual conform principiului de rotație la Bruxelles și respectiv Chișinău. <http://www.interlic.md/2010-02-19/la-chishinau-shia-desfashurat-lucrarile-sub-comitetul-de-cooperare-r-moldova-ue-nr-2-pentru-finantze-14656.html>

România – Republica Moldova

- **A Început Scoaterea Sârmei Ghimpate de la Frontiera cu România. Info-Prim-Neo. 10.02.2010.**

Începând de astăzi, 10 februarie, demarează procesul de scoatere a sârmei ghimpate de la frontieră cu România. În cadrul ședinței de lucru consacrată acestei chestiuni, prim-ministrul Vlad Filat a cerut ca procesul să demareze fără deschideri oficiale, tăieri de panglici sau acțiuni de acest gen, dar să-i fie asigurat un bun sfârșit în timp util. Premierul a cerut să se acorde o atenție deosebită rezervațiilor naturale, astfel încât procesul de scoatere a sârmei ghimpate să nu afecteze integritatea acestora. De asemenea, prim-ministrul a solicitat să se identifice soluții pentru protecția pădurilor, precum și pentru utilizarea ulterioară a terenurilor care acum se află în zona de după sârma ghimpată. La hotarul cu România se află 11 raioane, sârma ghimpată urmând să fie scoasă de la frontiera din 10 raioane. În raionul Leova aceasta a fost scoasă anterior. În total, urmează să fie scoase 360 km de sârma ghimpată. La ședință au participat conducătorii raioanelor de la frontiera cu România, conducerea Serviciului de Grăniceri, Serviciului Vamal, Întreprinderii de stat „Moldsilva”.

<http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/10&ay=28759>

- **Parlamentul României a Aprobat Candidatura Noului Ambasador la Chișinău. Infotag. 10.02.2010.**

Candidatura noului ambasador român la Chișinău, Marius Gabriel Lazurcă, a primit marți aviz pozitiv din partea Comisiilor reunite pentru politică externă ale Parlamentului României. Lazurcă a acumulat 20 de voturi pro și unul împotriva. Printre prioritățile noului ambasador se numără înființarea la Chișinău a unei bănci româno-moldovenești, crearea unui spațiu mediatic comun și deschiderea unui Institut Cultural Român „Mihai Eminescu”. Lazurcă a reiterat poziția ministrului român de externe, Teodor Baconschi, privind sintagma de națiune moldovenească. „Moldovenismul jenează raporturile bilaterale și le deturneză de la o cooperare fluidă și cu adevărat eficientă”, a spus diplomatul. Potrivit lui, actualizarea Cadrelor juridic moldo-român este necesară, însă nicidecum prin intermediul unui tratat politic de bază. **Nota redacției:** Marius Gabriel Lazurcă s-a născut în 1971 la Timișoara și este tatăl a șase copii. Din 2007 este ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun și pe lângă Ordinul Militar Suveran de Malta. <http://www.infotag.md/noutati/582136/>

- **Consultări politice moldo-române. Interlic. 18.02.2010.**

Potrivit MAEIE, pe 18 februarie, la Chișinău, au avut loc consultări moldo-române la nivel de directori politici ai ministerelor afacerilor externe pe probleme actuale de interes comun ce țin de domeniul politicilor de securitate. Părțile au efectuat un schimb larg de opinii pe subiecte vizând securitatea regională și internațională, în spiritul transparenței și deschiderii care caracterizează stadiul actual al relațiilor dintre cele două țări. În particular, a fost abordat de o manieră extinsă subiectul elementelor

sistemului de apărare antirachetă în Europa, la care va participa și România. În acest context, partea română a pus în evidență faptul că decizia de participare la sistemul de apărare antirachetă ține de securitatea națională a României și securitatea colectivă a aliaților NATO. Abordarea gradual-adaptivă pentru sistemul american de apărare antirachetă în Europa nu este una nouă, la acest subiect purtându-se consultări cu partenerii europeni, inclusiv cu Federația Rusă, în perioada septembrie-octombrie 2009. Partea română a accentuat faptul că elementele sistemului de apărare antirachetă comportă un caracter strict defensiv, care permite creșterea capacității de apărare a Europei, în condițiile în care proliferarea tehnologiilor nucleare și amenințările reprezentate de rachetele cu rază scurtă sau medie de acțiune sunt în creștere. A fost menționat faptul că interceptorii tereștri care vor fi instalați pe teritoriul României nu conțin ogive nucleare, ci distrug ținta în spațiul extra-atmosferic prin impact cinetic, aspect cunoscut specialiștilor în domeniu. Acesta permite acoperirea integrală a teritoriului României, a statelor aliate din regiune, dar și a celor nealiate precum Republica Moldova, împotriva unei eventuale amenințări cu rachetă și, respectiv, reduce riscurile de securitate în plan regional mai larg. A fost relevat factorul descurajator pe care îl comportă prezența sistemului menționat împotriva unui eventual atac cu rachetă, precum și faptul că sistemul de apărare antirachetă este deschis pentru participarea altor actori interesați, în scopul consolidării securității comune. Consultările purtate au scos în evidență caracterul tendențios și artificial al unor declarații vehiculate de anumite surse media la acest subiect, inclusiv privind riscurile la adresa securității pe care le-ar implica sistemul de apărare antirachetă în Europa. Părțile au convenit să mențină dialogul și informarea reciprocă pe chestiuni de interes, relevante pentru întărirea încrederii și securității în regiune. <http://www.interlic.md/2010-02-18/consultari-politice-moldorom-ne-14628.html>

- **Guvernul R.Moldova si-a prezentat pozitia oficiala privind scutul antiracheta din Romania. Interlic. 22.02.2010.**

Guvernul Republicii Moldova a luat notă de înțelegerile româno-americane cu referire la perspectiva amplasării pe teritoriul României a unor elemente ale sistemului de apărare anti-rachetă în Europa, precum și de caracterul deschis al acestuia pentru participarea altor actori interesați, în scopul consolidării securității comune. Republica Moldova pornește de la premisa că fiecare stat are dreptul suveran de a decide de sine stătător conform intereselor sale naționale, asupra aranjamentelor și mecanismelor de asigurare a propriei securități. Guvernul Republicii Moldova a luat notă de informațiile, puse la dispoziție în cadrul consultărilor recente cu autoritățile române, privind caracterul strict defensiv al elementelor sistemului de apărare antirachetă, care permite creșterea capacității de apărare a Europei, în particular a statelor din regiune, în condițiile în care proliferarea tehnologiilor nucleare și amenințările reprezentate de rachetele cu rază scurtă sau medie de acțiune sînt în creștere, comunică Serviciul de presă al Guvernului. <http://www.interlic.md/2010-02-22/guvernul-r-moldova-sia-prezentat-pozitia-oficiala-privind-scutul-antiracheta-din-romania-14685.html>

- **Acordul privind micul trafic la frontieră dintre România și R.Moldova intră în vigoare pe 26 februarie. Interlic. 23.02.2010.**

Permisul de mic trafic va fi eliberat cetățenilor din Republica Moldova, care au domiciliul de cel puțin un an de zile într-o localitate aflată la cel mult 50 kilometri de frontieră, în termen de maximum 60 de zile de la depunerea cererii, a declarat, marți, ministrul de Interne, Vasile Blaga.

El a amintit, după ședința de marți a Executivului, că la 26 februarie va intra în vigoare Acordul pentru micul trafic de frontieră încheiat între guvernele celor două țări, iar de această facilitate vor putea beneficia aproximativ 1,25 milioane de cetățeni ai Republicii Moldova, cu domiciliul în 361 localități de frontieră. Cetățenii moldoveni se vor adresa consulatelor României din Republica Moldova, iar termenul maxim până la care partea română, prin Oficiul Român de Imigrări, va trebui să răspundă unei cereri de eliberare a permisului este de 30 zile. În aceeași limită de timp trebuie să se încadreze și autoritățile moldovene pentru verificarea datelor solicitantului, iar termenul de eliberare a permiselor de mic trafic nu va putea fi mai mare de 60 de zile. Vasile Blaga a mai precizat că a dat deja dispoziții pentru tipărirea primelor 350.000 de permise, iar până la aderarea României la Spațiul Schengen permisele de mic trafic vor fi acordate gratuit, iar ulterior prețul acestora va fi stabilit cu acordul Comisiei Europene, informează Mediafax. Premierul Emil Boc și primul-ministru moldovean Vlad Filat au semnat, în luna decembrie, un acord care permite cetățenilor României și celor ai Republicii Moldova care domiciliază în localități situate în proximitatea frontierei dintre cele două țări, la 30-50 kilometri distanță de linia de frontieră, să circule în zona similară a statului vecin fără viză, doar cu un permis valabil pe 2-5 ani. <http://www.interlic.md/2010-02-23/acordul-privind-micul-traffic-la-frontiera-dintre-rom-nia-shi-r-moldova-intra-in-vigoare-pe-26-februa-14713.html>

- **Emil Boc: Imprumutul acordat Republicii Moldova va fi in Transe de 25 milioane euro, Timp de 4 ani. HotNews.ro. 25.02.2010.**

Premierul Emil Boc a declarat joi, la Budapesta, la finalul discuțiilor cu premierul Republicii Moldova, Vlad Filat, ca imprumutul nerambursabil aprobat Republicii Moldova, in valoare de 100 milioane de euro, va fi destinat sustinerii infrastructurii din aceasta tara. Boc a precizat ca pana la data de 24 martie vor fi finalizate negocierile pentru acest imprumut. "Am stabilit ca data de 31 martie sa fie data la care primul cetatean al Republicii Moldova sa beneficieze de permisul de mic trafic de frontiera si, de asemenea, am stabilit ca pana in 24 martie sa finalizam la nivel de negociere acordul de imprumut nerambursabil de 100 milioane de euro pentru Republica Moldova, pentru sustinerea infrastructurii din Republica Moldova cate 25 milioane euro in fiecare an, pe urmatorii 4 ani, pentru ca acest acord sa devina pragmatic", a precizat premierul Boc. "Impreuna cu premierul Ungariei am stabilit ca trebuie sa prevenim fenomenul de etno-business". Pe de alta parte, primul ministru a discutat cu premierul Ungariei, Gordon Bajnai, despre reprezentarea corespunzatoare a minoritatii romanesti in Parlamentul de la Budapesta si despre combaterea fenomenului denumit "etnobusiness". "Am abordat probleme legate de comunitatea romaneasca din Ungaria, problema unor demersuri rapide si punctuale pentru ca reprezentarea minoritatilor nationale sa fie realizata si in Parlamentul Ungariei, potrivit prevederilor constitutionale. Am mai discutat despre un aspect ce tinde sa devina o regula - reprezentarea minoritatilor

nationale de catre persoane care nu apartin minoritatilor respective, fenomen denumit etnobusiness", la finalul intrevederii cu omologul sau ungar. "O persoana care nu apartine minoritatii respective se declara ca apartinand si chiar intra in structurile locale sau centrale. Legislatia UE, pe de alta parte, nu impiedica acest lucru dar, in acelasi timp, nu este firesc ca o comunitate sa nu fie reprezentata intr-o structura locala", a explicat el. Primul-ministru Emil Boc participa, in perioada 24-25 februarie 2010, la Budapesta, la lucrarile Summit-ului Tarilor de la Visegrad privind Securitatea Energetica (24 februarie 2010) si la Summit-ul Dunarii (25 februarie 2010). <http://www.hotnews.ro/stiri-esential-6962362-emil-boc-imprumutul-acordat-republicii-moldova-transe-25-milioane-euro-timp-4-ani.htm>

- **Vlad Filat a avut astăzi la Budapesta o întrevedere cu Emil Boc. Interlic. 25.02.2010.**

Prim-ministrul Vlad Filat a avut astăzi, 25.02.2010 la Budapesta o întrevedere cu Emil Boc, Prim-ministru al României, anunță Serviciul de presă al Guvernului. Premierul moldovean s-a referit în context la darea în exploatare a podului Rădăuți-Lipcani, la ajutorul de 100 mln. de euro pe care România a decis să-l acorde Republicii Moldova, precum și la preconizata începere a implementării Acordului privind micul trafic la frontieră. "Important este ca cetățenii să resimtă rezultatele benefice ale colaborării noastre și, vă asigur, cetățenii Republicii Moldova resimt deja acest lucru", a spus Vlad Filat. Prim-ministrul a comunicat că din partea Republicii Moldova a fost constituit deja grupul de lucru pentru negocierea Acordului în baza căruia se va acorda asistența română și a spus că este foarte important ca prima tranșă din acest suport să fie accesată de Republica Moldova deja în 2010. Vlad Filat a menționat importanța începerii implementării Acordului privind micul trafic la frontieră în termenele convenite anterior, astfel încât primul cetățean al R.Moldova să poată intra în România fără viză, în baza unui permis special, deja la data de 31 martie, curent. Prim-ministrul a pledat și pentru semnarea cât mai rapid posibil a acordului de colaborare între ministerele Educației din cele două țări, astfel încât tinerii din Republica Moldova să aibă un acces mai larg la studii în România. Emil Boc a reconfirmat disponibilitatea țării sale de a susține și în continuare Republica Moldova. Emil Boc a comunicat că în luna martie Guvernul român va avea o ședință la Iași și a spus că aceasta va fi o bună oportunitate pentru a evalua inclusiv gradul de pregătire către implementarea Acordului privind micul trafic la frontieră. <http://www.interlic.md/2010-02-25/vlad-filat-a-avut-astazi-la-budapesta-o-intrevedere-cu-emil-boc-14759.html>

- **Ambasada României Anunță Condițiile pentru Obținerea Permisului de Mic Trafic la Frontieră. Interlic. 28.02.2010.**

Începând cu data de 1 martie 2010, cererile pentru permise de mic trafic vor fi preluate, în zilele lucrătoare, la Secția Consulară a Ambasadei României. Pot solicita permise de mic trafic numai cetățenii Republicii Moldova care locuiesc în zona de frontieră, vecină cu România, pe o distanță de 30 kilometri, în baza unor motivații, susținute cu documente procurate din zona de frontieră română. Legea pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind micul trafic de frontieră, semnat la București, la 13 noiembrie 2009, a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 52 din 22.01.2010 (Legea nr. 10/2010). Acordul a intrat în vigoare la data de 26 februarie 2010. Acordul de mic

trafic de frontieră cu Republica Moldova reprezintă o derogare de la regimul trecerii frontierelor externe ale Uniunii Europene de către cetățenii unui stat terț, supuși obligativității vizei. [...]

<http://www.interlic.md/2010-02-28/ambasada-rom-niei-anuntza-conditiile-pentru-obtzinerea-permisului-de-mic-trafic-la-frontiera-14779.html>

Ucraina – Republica Moldova

- **Andrei Popov: „Teritoriul de la Palanca rămâne inalienabil”. Info-Prim-Neo. 11.02.2010.**

Sectorul de autostradă Odesa-Reni în regiunea localității Palanca din R. Moldova, cu o distanță de 7,7 km, precum și terenul adiacent șoselei de circa 900 ha, nu vor fi înstrăinate de către R. Moldova în favoarea Ucrainei. Viceministrul de externe, Andrei Popov, a declarat în cadrul unui briefing, vineri, 12 februarie, că acest teren rămâne al R. Moldova, chiar dacă actele prevăd transmiterea acestuia în proprietatea Ucrainei. Viceministrul a venit la briefing cu un set de materiale pe cazul teritoriilor de la Palanca, semnate de către partea moldovenească și cea ucraineană încă de către conducerea precedentă de la Chișinău. Actele arată că sectorul din regiunea localității Palanca, intens discutat în prezent, a fost abordat de către Chișinău și Kiev începând cu anul 1991. „De ce să facem speculații la acest subiect, precum că R. Moldova cedează teritorii și pierde controlul suveran asupra lor, dacă protocolul adițional la Tratatul între R. Moldova și Ucraina cu privire la frontiera de stat, privind transmiterea în proprietatea Ucrainei a sectorului respectiv de autostradă, precum și sectorul de teren, a fost ratificat de către Eugenia Ostapciuc (spicherul R. Moldova în 2001, n. r.) în iulie 2001”, a declarat Andrei Popov. Potrivit lui Popov, pentru apropierea relațiilor moldo-ucrainene la ora actuală, cele două părți trebuie să soluționeze două probleme mari: finalizarea procesului de demarcare a frontierei și stabilirea raporturilor de proprietate reciprocă. „Mărturisesc că avem un complex al relațiilor moldo-ucrainene îngreunat. Astăzi din păcate nu ne putem concentra pe probleme mari, dar încă stăm în tranșee. Nu putem vorbi astăzi despre intensificarea rolului Ucrainei în problema transnistreană, despre asigurarea securității energetice etc., dar suntem nevoiți abia acum să demarcăm frontiera și să decidem ce fel de stâlpi punem”, a mai declarat Popov. Andrei Popov a mai adus la cunoștință în cadrul briefingului că în partea de nord a R. Moldova, la hotarul cu Ucraina, s-a reușit deja demarcarea a 297 km, cu excepția segmentului barajului de la Novodnestrovsk, 478 km la frontiera de sud, fiind puși stâlpi de frontieră pe 450 km dintre aceștia. În partea de sud deocamdată nu este finalizată demarcarea în regiunea localității Palanca, iar pe sectorul transnistrean, demarcările au demarat la finele lunii ianuarie și mai continuă. <http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/12&ay=28814>

- **Ucraina are Rezerve față de Centrul Teleradio Rusesc din Transnistria. Infotag. 15.02.2010.**

Rusia a modernizat și menține în strictă confidențialitate sub pază un centru teleradio puternic în autoproclemata RMN, capabil să capteze undele din întregul diapazon al Ucrainei. Despre aceasta scrie ziarul ucrainean „Zercolo nedeli” (Oglinda săptămânii). Publicația atrage atenția la faptul că aceste acțiuni ale Moscovei „ies din tiparele prevăzute de mandatul „forțelor pacificatoare” și nu țin de competența inspecțiilor internaționale”. „Pe timpul sovietic centrul teleradio din Transnistria, amplasat în satul Maiac, raionul Grigoriopol, era denumit „Obiectul 850” și făcea parte din sistemul de stații de radiotransmisie, cu o acoperire pe întreaga emisferă de Vest și pe o mare parte a celei de Est. De asemenea, centrul era folosit pentru supravegherea radioelectronică, pentru transmiterea emisiunilor de radio și tv și în calitate de bruiaj”. Centrul poate bruia toate frecvențele din diapazonul Ucrainei. Amploarea acestuia este uimitoare: suprafața cîmpului de antenă a centrului este de 850 ha!”, scrie publicația. Potrivit ei, „în 2007 întreprinderea federală de stat „Rețeaua rusă de transmisie radio și tv” a cumpărat centrul din banii prevăzuți special pentru aceasta în bugetul federal al Rusiei”. „Echipamentul obiectului, desigur, a

fost deteriorat în multe privințe, dar specialiștii ruși au reușit în decurs de doi ani să modernizeze centrul. O serie de încăperi tehnice au fost sigilate, acolo nu se permite accesul personalului tehnic din regiune. Obiectul este păzit de subdiviziunile forțelor speciale ruse și de Ministerul Securității de Stat al Transnistriei, însă acestea nu au stat de bază militară”, se spune în articol. Autorul recunoaște că Ucraina este interesată deosebit de obiect, dar și de republica autoproclamată. Articolul este consacrat recente istorii „a eșecului serviciilor speciale rusești în Ucraina”, când în regiunea Odesa au fost reținuți cinci ofițeri specialiruși în timp ce primeau informații cu caracter de taină de stat de la un cetățean al Ucrainei. <http://www.infotag.md/presa/582192/>

• **Ucraina s-ar putea pomeni între Ciocan și Nicovală – Serghei Tighipko. 17.02.2010**

Amplasarea scutului antirachetă în România și posibila reacție dură a Rusiei în această privință va pune Kievul între ciocan și nicovală, consideră liderul partidului „Ucraina Puternică”, Serghei Tighipko, care a candidat la funcția de președinte în cadrul alegerilor recente din Ucraina. El a menționat că „Ucraina nu trebuie să urmărească în liniște cum după frontiera de sud-vest marile puteri ale lumii încearcă să arate cine e mai tare”. „Amplasarea scutului antirachetă și, mai ales, răspunsul militar al Rusiei vor crea un pericol direct pentru securitatea Ucrainei. Cel puțin pînă cînd Moscova și Washingtonul nu vor ajunge la o înțelegere în această chestiune, în vecinătatea noastră va exista o zonă de tensionare internațională”, a spus Tighipko. În opinia sa, ucrainenii „au dreptul să cunoască în detaliu ce riscuri prezintă pentru Ucraina amplasarea scutului antirachetă și, cu atît mai mult, posibila aplicare a acestuia”. „Documentele fundamentale de bază obligă țările să nu-și asigure securitatea pe seama securității altora. Trebuie să le amintim de acest lucru partenerilor noștri de la Washington și de la Moscova”, a subliniat Tighipko, care consideră că Ucraina trebuie să pledeze mai intens pentru crearea unui sistem general european antirachetă la care să participe și țările NATO, și Rusia, și Ucraina.

<http://www.infotag.md/presa/582251/>

• **La Kiev Mihai Ghimpu a avut o serie de întrevederi bilaterale. Interlic. 25.02.2010.**

Președintele interimar al R.Moldova Mihai Ghimpu a participat la ceremonia de învestire a noului Președinte al Ucrainei Viktor Ianukovici. Evenimentul a avut loc la Kiev, la el participând 11 șefi de state, 15 miniștri de externe și 4 președinți de parlament. La Kiev Mihai Ghimpu a avut o serie de întrevederi bilaterale cu înalți oficiali din diferite state, sosiți la ceremonia de învestire a Președintelui Viktor Ianukovici. În cadrul întrevederii cu Roberta Alma Anastase, Președintele Camerei Deputaților a României, a fost abordat subiectul dezvoltării relațiilor dintre Parlamentul R.Moldovei și Camera Deputaților în special la nivel de comisii parlamentare și grupuri de prietenie, dar și efectuarea unui schimb de experiență între deputații și funcționarii din cadrul Aparatului Parlamentului de la Chișinău și cel de la București. Mihai Ghimpu a solicitat Președintelui Camerei Deputaților de la București identificarea soluțiilor pentru anularea prevederii potrivit căreia la obținerea vizei pentru România cetățenii R.Moldova trebuie să facă dovada că dispun de mijloace de întreținere de 500 de euro. Totodată, Președintele a adresat părții române mulțumiri pentru proiectele moldo-române desfășurate după vizita Președintelui României la Chișinău: deschiderea podului peste râul Prut de la Rădăuți-Lipcani, adoptarea ordonanței de urgență privind acordarea Republicii Moldova a unui sprijin financiar nerambursabil în valoare de 100 mln euro, intrarea în vigoare din luna martie a Acordului privind micul trafic la frontieră. Mihai Ghimpu a avut la Kiev întrevederi bilaterale cu Președintele Lituaniei Dalia Grybauskaitė, Președintele Republicii Belarus Aleksandr Lukașenko, Președintele Poloniei Lech Kaczyński,

Președintele Armeniei Serzh Sarkisyan. În cadrul acestor întreveneri părțile au discutat despre consolidarea relațiilor bilaterale, precum și stabilirea unor colaborări eficiente în diverse sfere de activitate. Mihai Ghimpu a mulțumit șefilor de state cu care s-a întâlnit pentru susținerea acordată Republicii Moldova în eforturile sale de democratizare a societății și în realizarea parcursului de integrare europeană. În discuția cu Președintele Lituaniei Dalia Grybauskaitė au fost abordate aspecte ce țin de apropiata vizită la Vilnius a delegației Republicii Moldova condusă de Președintele Mihai Ghimpu, în perioada 10-13 martie 2010. Totodată, Mihai Ghimpu a mulțumit Președintelui Poloniei Lech Kaczynski pentru susținerea financiară și politică acordată Republicii Moldova. [...]

<http://www.interlic.md/2010-02-25/la-kiev-mihai-ghimpu-a-avut-o-serie-de-intrevederi-bilaterale-14761.html>

Rusia – Republica Moldova

• În Relațiile Moldo-Ruse nu Există Probleme Care nu pot fi Soluționate. Info-Prim-Neo. 05.02.2010.

În relațiile moldo-ruse nu există probleme care nu pot fi soluționate, susțin copreședinții Comisiei Interguvernamentale mixte pentru cooperare economică. „Am convenit ca până la începutul lunii mai colegii din Federația Rusă să identifice localitățile unde vor fi deschise două puncte de trecere vamală pentru producția vinicolă din Moldova, suplimentar la cel existent, a menționat vicepremierul Valeriu Lazăr, ministrul economiei, copreședinte al Comisiei interguvernamentale moldo-ruse pentru cooperare economică din partea R. Moldova la încheierea lucrărilor Comisiei, care s-au desfășurat la Chișinău. Lazăr a spus că s-a convenit, de asemenea, de a facilita accesul la exportul producției pomilegumicicole din Moldova pe piețele Federației Ruse. „Am făcut unele totaluri ale schimburilor noastre comerciale, avem regres în acestea, potrivit datelor pe 2009, ele au fost afectate grav de criză. Important este că am ajuns la concluzia că e necesar de a elimina toate barierele ca să creăm condiții pentru agenții economici și ei să poată face comerț, realiza proiecte investiționale reciproc avantajoase”, a precizat Lazăr. Andrei Fursenco, copreședinte al Comisiei din partea Federației Ruse, a spus că a găsit și de această dată înțelegerea cuvenită din partea colegilor din Moldova, spiritul negocierilor a rămas același - colegial și interesat, iar protocolul semnat la încheierea lucrărilor Comisiei este un document concret cu executori din ambele părți și termene concrete de realizare. Întrebat dacă pe agenda discuțiilor s-a aflat creditul de 150 mln dolari promis de Federația Rusă Moldovei, Fursenco a spus că da, promisiunea rămâne în vigoare, doar că Moldova trebuie să prezinte proiecte investiționale, la realizarea cărora vor fi canalizate aceste surse. Aici Valeriu Lazăr a spus că părerea Federației Ruse coincide cu cea a Moldovei și că toate sursele din exterior vor fi utilizate în scop investițional, proiectele sunt deja în stadiu de pregătire. Fursenco nu s-a arătat alarmat de faptul că Moldova ar putea cumpăra energie electrică nu numai de la Centrala de la Cuciurgan, aflată în proprietatea unui investitor din Rusia. „Fiecare țară trebuie să procure mărfurile de unde îi este mai convenabil. Cu atât mai mult energia electrică, deoarece e vorba și de asigurarea securității energetice a țării și este extrem de importantă diversificarea furnizorilor”, a spus el. În privința intenției guvernului de a aproba o decizie privind dublarea filmelor difuzate în cinematografele și pe ecranele televizoarelor din Moldova în limba de stat Fursenco a spus că deciziile în probleme sensibile, delicate urmează a fi luate după ample consultări cu publicul larg, cu toți cetățenii Moldovei. Următoare ședință a Comisiei se va desfășura la Moscova în 2011.

<http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/05&ay=28663>

- **Moldova va Trebui să Negocieze Alt Credit cu Federația Rusă. Info-Prim-Neo. 11.02.2010.**

Federația Rusă își menține disponibilitatea de a acorda un credit R. Moldova, însă autoritățile moldovenești urmează să inițieze un nou proces de negocieri, a spus premierul Vlad Filat, întrebat de presă, dacă FR va mai oferi Moldovei cele 15 0mln dolari, promise anterior. „Termenul de acordare a celui credit de 150 mln dolari, conform hotărârii Dumei de Stat a Rusiei a fost anul 2009. Dacă nu s-a reușit semnarea Acordului de creditare în perioada anului trecut, urmează să lansăm alte negocieri cu Federația Rusă ca să obținem un credit”, a spus Filat. În privința creditului de 1 mlrd dolari promis de o companie chineză de stat, Filat nu a făcut precizări asupra sumei creditului, dar a menționat că negocierile sunt în desfășurare, inclusiv se negociază condițiile de creditare și proiectele care vor fi finanțate din acest credit, fiind vorba despre proiecte mari de infrastructură.

<http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/11&ay=28768>

SUA – Republica Moldova

- **Marea Britanie și SUA Vor Ajuta Moldova să Imlenteze Analiza Strategică a Apărării. Infotag. 16.02.2010.**

O echipă de consultanți în domeniul reformării sectorului de apărare și securitate din Marea Britanie și SUA s-a aflat într-o vizită de lucru de trei zile la Chișinău pentru a oferi Guvernului R. Moldova expertiza necesară la implementarea procesului de Analiză Strategică a Apărării (SDR). Surse din cadrul Ministerului Apărării au relatat pentru INFOTAG că la întvederea cu ministrul Vitalie Marinuța, precum și cu ofițeri din cadrul structurilor de comandă și conducere ale Ministerului Apărării și Marelui Stat Major al Armatei Naționale, consultanții au discutat subiecte privind relansarea activităților în cadrul SDR pentru adoptarea Strategiei Securității Naționale, precum și aprobarea Raportului de evaluare a riscurilor și pericolelor militare la adresa securității statului. Experții militari susțin că primele două etape ale SDR au fost deja încheiate, iar cea de-a treia etapă va fi axată pe dezvoltarea viitoarei structuri a Forțelor Armate și capacităților necesare sistemului național de apărare. Noua structură a Forțelor Armate va fi creată reieșind din riscurile și amenințările la securitatea națională, precum și misiunile și sarcinile trasate față de sistemul de apărare. Procesul de inițiere a SDR datează odată cu instituirea Comisiei de Stat pentru SDR, formată în octombrie 2007 prin Decretul Președintelui RM nr.1339-IV. În cadrul Comisiei au fost formate patru grupuri de experți pe domenii specifice. Grupul I – „Contextul strategic” a revenit Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, grupul II – „Sistemul de apărare” a fost atribuit Marelui Stat Major al Armatei Naționale, grupul III – „Resurse pentru apărare” este în competența Ministerului Apărării, în speță Direcției economico - financiare, iar grupul IV – „Managementul apărării” a revenit Direcției politică de apărare și planificarea apărării din cadrul Ministerului Apărării. <http://www.infotag.md/noutati/582220/>

Conflictul Transnistrean

- **Tiraspolul Promite Să Nu Împiedice Procesul De Demarcare a Segmentului Transnistrean al Frontierei Moldo-Ucrainene. Infotag. 01.02.2010.**

Tiraspolul oficial promite să nu împiedice procesul de demarcare a segmentului transnistrean al frontierei moldo-ucrainene, menționând că „va acționa în conformitate cu angajamentele sale internaționale și cu legislația internă, care reglementează regimul Frontierei de stat a Transnistriei”. Despre aceasta se arată în declarația MAE al autoproclamatei RMN privind lucrările demarate de Chișinău și Kiev pentru demarcarea segmentului central al frontierei. MAE regretă că „Transnistria este privată de posibilitatea de a participa pe deplin la lucrările de demarcare la toate nivelurile din cauza lipsei unui mecanism clar de reprezentanță garantată și egală a RMN în

formatele și mecanismele respective” și menționează că „prounerile pe care le-a înaintat de nenumărate ori privind elaborarea unui asemenea mecanism încă nu au fost luate în considerație”. Vineri, 29.01.2010 a fost instalat primul semn intermediar de frontieră în apropierea localității Bolșaiia Cosnița, raionul Iampol, regiunea Vinița din Ucraina. La ceremonie au participat ministrul afacerilor externe și integrării europene, Iurie Leancă, și omologul său ucrainean, Piotr Poroșenko. Părțile au semnat o declarație comună privind demararea demarcației pe o lungime de peste 400 km de frontieră moldo-ucraineană pe porțiunea transnistreană. Transnistria nu a participat la ceremonie, deși a fost invitată. Leancă a spus că instalarea semnului intermediar de frontieră pe segmentul transnistrean este un eveniment istoric, căci timp de 18 ani acest lucru era împiedicat de „poziția obstructionistă a Tiraspolului”. Însă liderul de la Tiraspol, Igor Smirnov, a subliniat în această privință că „pe teritoriul Transnistriei nu se vor desfășura nici un fel de lucrări de demarcare a frontierei”. „S-a spus clar că există teritoriul RMN. Dar regulile recunoscute pentru un stat nerecunoscut se respectă, pentru că, în orice caz, Ucraina poate demarca frontiera fără acordul nostru. Pe teritoriul nostru nu se vor desfășura nici un fel de lucrări. Problema constă în aceea că sînt cîmpuri care aparțin Ucrainei, dar se află pe teritoriul nistru”, a menționat Smirnov. <http://www.infotag.md/noutati/581981/>

- **Militarii Ruși din Transnistria, un Pericol pentru R. Moldova, „Promo-Lex”. Info-Prim-Neo. 03.02.2010.**

Autoritățile de la Chișinău ar trebui să fie mai îngrijorate de prezența pacificatorilor ruși pe teritoriul Transnistriei. O declarație în acest a făcut pentru Info-Prim Neo președintele Asociației pentru drepturile omului „Promo-LEX”, Ion Manole. Declarația vine după ce Serviciul de Securitate Ucrainean a depistat cinci spioni ruși, dintre care patru erau din grupul operativ al contingentului de militari ruși dislocat în regiunea transnistreană a R. Moldova. Autoritățile ucrainene susțin că aceștia ar fi ofițeri ai Serviciului Federal de Securitate (FSB) al Rusiei, care au încercat să intre în posesia datelor din domeniile militar și al apărării, ce prezintă secret militar. În acest context, președintele „Promo-Lex”, Ion Manole, susține că militarii ruși de pe teritoriul transnistrean au alte misiuni decât cele de menținere a păcii. „Acest fapt demonstrează foarte clar că ei au alte sarcini. Cred că autoritățile noastre ar trebui să se autosesizeze pentru că atunci când autoritățile ucrainene au spus că aceștia vor fi predați Tiraspolului, unei autorități neexistente, înseamnă că ei vor fi pe teritoriul R. Moldova, unde nu vor avea niciun fel de interdicții”, spune Ion Manole. „Este un caz care demonstrează necesitatea schimbării formatului de militari de la Nistru. Noi nu avem nevoie de ei”, a mai spus Manole. Ion Leahu, membru al Comisiei Unificate de Control (CUC), a spus că nu știe dacă acest subiect va fi discutat la proxima ședință a CUC. „Ordinea de zi a ședinței este stabilită de toate cele trei părți în bază de consens. Sunt sigur că în cazul dat nici partea rusă, nici cea transnistreană nu vor vota includerea în ordinea de zi a acestui subiect”, a declarat Ion Leahu. Solicitați să comenteze situația creată, reprezentanții ai Ambasadei Federației Ruse în R. Moldova au declarat în dimineața zilei de 3 februarie că vor reveni la telefon pentru a-și expune poziția, dar până la momentul difuzării știrii nu au contactat reporterul Agenției. Ambasada Ucrainei a declarat că nu poate avea o poziție diferită de cea a Serviciului de Securitate Ucrainean. Nici Serviciul de Informație și Securitate al R. Moldova nu a formulat nicio declarație. Marți, 2 februarie presa ucraineană anunța că în statul vecin au fost prinși cinci spioni ruși, partu dintre care fac parte din Grupul operativ al contingentului de militari ruși dislocat în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Declarații în acest sens a făcut șeful Serviciului de Securitate al Ucrainei, Valentin Nalivaicenco. <http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/03&ay=28605>

- **Kazahstan va Contribui Activ la Soluționarea Problemei Transnistrene. Infotag. 03.02.2010.**

La soluționarea problemei transnistrene Kazahstan, ca țară care deține președinția OSCE, se va conduce de așa principii de bază ca răbdarea și transparența. O declarație în acest sens a făcut reprezentantul special al președinției kazahe în OSCE, Bolat Nurgaliev, în cadrul unei întrevederi la Tiraspol cu președintele autoproclematei RMN, Igor Smirnov. Nurgaliev a subliniat că țara sa va fi un mediator onest și va acționa „energic, intensiv, chiar dacă va fi nevoie de timp și de bani”. „Ne vom strădui, în primul rând, să avem în vedere soluționarea problemelor stringente care se referă la viața oamenilor care s-au pomenit fără de voie într-o asemenea situație complicată”, a menționat reprezentantul OSCE. Smirnov a reiterat că prioritățile reglementării nu sînt „negocierile de dragul negocierilor, ci soluționarea reală a problemelor care afectează viața oamenilor atît din Transnistria, cît și din Moldova”. „Întîi de toate trebuie distinse două direcții de lucru. Este vorba de direcția politică și de cea economică care, la rîndul lor, sînt urmate de direcția sănătății și de alte laturi ale vieții oamenilor”, a spus el. Prezentînd rezultatele întrevederilor de la Chișinău și Tiraspol, Nurgaliev a menționat că „există puncte în baza cărora putem construi noi abordări, să depunem efortul de a dezvolta ceea ce au început reprezentanții OSCE în anul trecut”. El a anunțat că pe 1 martie la Viena vor avea loc consultările tuturor participanților în reglementarea moldo-transnistreană, care se vor desfășura în diferite formate. În opinia diplomatului, acestea trebuie să dea un nou impuls dezvoltării dialogului părților și să determine pașii pentru următoarele luni.
<http://www.infotag.md/noutati/582022/>

- **Tiraspolul Cere Noii Guvernări a Moldovei Să Reia Comunicațiile Feroviare pe Teritoriul Transnistriei. Infotag. 04.02.2010.**

Tiraspolul insistă asupra reluării pe deplin a circulației trenurilor de pasageri pe teritoriul Transnistriei. Despre aceasta se arată într-o scrisoare transmisă de conducerea Căilor Ferate ale Transnistriei (CFT) noului ministru al transportului și infrastructurii drumurilor al Moldovei, Anatol Șalaru. Directorul CFT, Serghei Marținko, a relatat în cadrul unei conferințe de presă la Tiraspol că în ajunul noii runde de consultări între grupurile de experți ai Moldovei și Transnistriei pentru comunicații feroviare, care va avea loc pe 11 februarie, Tiraspolul i-a trimis Chișinăului un set de propuneri concrete. Transnistria propune reluarea prin traversarea regiunii a cursei de trenuri din Chișinău spre Odesa, Moscova, Sankt-Peterburg, Minsk, Adler, Simferopol. Potrivit afirmațiilor lui Marținko, Tiraspolul este gata să recurgă la cedări și să îndeplinească o serie de condiții înaintate de fosta conducere a Căilor Ferate ale Moldovei (CFM) pentru reluarea comunicației feroviare pe teritoriul regiunii. Transnistria promite să ofere accesul angajaților aparatului de control și revizie a CFM a însoțirea trenului diesel spre Odesa, deși Chișinăul insistă anterior asupra însoțirii tuturor trenurilor. De asemenea, CFT propun crearea unei scheme sociale de comercializare a biletelor la gările din Tiraspol și Tighina, iar decontările reciproce cu CFM pentru folosirea materialului rulant și infrastructurii să fie realizate în baza unui acord bilateral. „Transnistria este dispusă, de asemenea, să semneze acordul internațional privind garanțiile de siguranță a materialului rulant”, a subliniat Marținko. El este convins că „soluționarea chestiunii de reluare a transportului pasagerilor ar elimina mai multe probleme pentru cetățenii de pe ambele maluri ale Nistrului și ar permite pe viitor concentrarea eforturilor asupra altor probleme din sfera comunicației feroviare”. **Nota redacției:** Întreprinderea „Căile Ferate ale Transnistriei” a fost fondată în 2004, după ce autoritățile autoproclematei RMN au declarat că bunurile întreprinderii de stat „Căile Ferate ale Moldovei” aflate pe teritoriul regiunii reprezintă proprietatea sa. În martie 2006 a fost sistată circulație feroviară pe porțiunea transnistreană cu o lungime de 42 km din cauza că Moldova nu poate asigura controlul în regiune. În prezent pe teritoriul regiunii circulă doar un singur tren de pasageri pe traseul Moscova-Chișinău-Moscova și trenurile marfare de tranzit care aparțin Rusiei și Ucrainei. Exportul mărfurilor transnistrene pe calea

feroviară se realizează numai prin Moldova ocolind regiunea. La ultima întrevvedere a grupurilor de experți, care a avut loc în anul 2008, CFM a înaintat mai multe condiții pentru reluarea circulației trenurilor, printre care reîntoarcerea în proprietatea sa a materialului rulant reținut de Tiraspol, comercializarea biletelor de călătorie în lei, accesul controlorilor moldoveni în trenuri. <http://www.infotag.md/noutati/582051/>

- **Kazahstan Intenționează să Fie un Mediator Onest Între Chișinău și Tiraspol. Infotag. 09.02.2010.**

Președinția Kazahstanului în OSCE tinde să fie un mediator onest în reglementarea moldo-transnistreană și va lua în considerație atât poziția Chișinăului, cât și cea a Tiraspolului. O declarația în acest sens a făcut luni la prima întrevvedere la Tiraspol a reprezentanților politici și șefilor grupurilor de experți din partea Moldovei și Transnistriei, ambasadorul Kazahstanului în Ucraina și RM, Amangheldy Jumabaev. El a exprimat interesul Kazahstanului pentru ca grupurile de experți să ajungă la un numitor și să elaboreze proiecte care să prezinte interes nu doar pentru Moldova și Transnistria, dar și să permită Rusiei, Ucrainei, Kazahstanului și Uniunii Europene să participe la realizarea acestora. „Sîntem dispuși să colaborăm cu toate forțele interesate de soluționarea conflictului. Drept bază acceptăm formatul de negocieri „5+2” și considerăm că Chișinăul și Tiraspolul trebuie să întreprindă măsuri reciproce în procesul de reglementare, iar țările garante, mediatorii și observatorii să asigure condițiile necesare pentru aceasta”, a spus ambasadorul. Reprezentantul politic al Moldovei, vicepremierul pentru reintegrare, Victor Osipov, a spus că întrevvedere de la Tiraspol este „prelansare a activității grupurilor de experți, care sînt un instrument important în cooperarea bilaterală”. Potrivit reprezentantului politic al Transnistriei, ministrul de externe Vladimir Iastrebecac, demararea activității complexe în acest format va permite punerea în discuție a unei noi etape de cooperare între părți. Cheia succesului va fi „îmbinarea celor două obiective principale: schimbul de opinii privind problemele de prim ordin și formulările recomandărilor și proiectelor comune coordonate, orientate spre soluționarea problemelor stringente”. La sfîrșitul întrevvederii diplomatul a declarat pentru presă că reprezentanții politici ai părților au convenit să nu impună prioritățile lor specialiștilor de ramură din Moldova și Transnistria și au hotărît ca „activitatea să poarte un caracter maximal nepolitizat și să se desfășoare exclusiv în interesele populației de pe ambele maluri ale Nistrului”. La ședință au fost coordonate o serie de chestiuni organizatorice, a fost stabilit planul de lucru. Se presupune că toate grupurile își vor începe activitatea pînă la sfîrșitul lui februarie. <http://www.infotag.md/noutati/582110/>

- **Experții Cred că Diferendul Transnistrean va fi Soluționat, dar nu Repede și nu Spectaculos. Info-Prim-Neo. 10.02.2010.**

Mai mulți experți notorii cred că diferendul transnistrean va fi soluționat, dar nu repede și nu în mod spectaculos. Ample viziuni sintetizate ale experților independenți privind evoluția conflictului transnistrean, precum și pronosticuri asupra evoluției diferendului sunt incluse în Studiul Final privind conflictul de pe ambele maluri ale Nistrului, efectuat în cadrul proiectului „Consiliul de experți în rezolvarea conflictului”, lansat, joi. Proiectul este realizat de Institutul de Politici Publice (IPP) care anterior a elaborat 6 viziuni sintetizate asupra problemei transnistrene. Potrivit directorului IPP, Arcadie Barbaroșie, după ce au fost finalizate cele 6 studii, a fost elaborat Studiul Final în baza monitorizării fluxului de informație. Barbaroșie susține că acest conflict este unul geopolitic, generat de dorința R. Moldova de a construi un stat unitar și nedorința Moscovei de a permite acest lucru, precum și de influența diferitor rețele criminale și semicriminale internaționale, în special din Rusia și Ucraina. Instalarea Misiunii UE de Asistență la Frontieră imediat a stîrnit animozitatea Rusiei, materializată în embargoul vinurilor și trimiterea la Tiraspol a coloanelor cu „ajutor umanitar”. Cu toate acestea, Barbăroșie este convins că Rusia a obosit de regimul Smirnov, care îi dă mari bătăi de cap. Directorul de programe din cadrul IPP, Oazu Nantoi, spune că

ideea proiectului a apărut din necesitatea elaborării unei ample viziuni asupra conflictului transnistrean, efectuate în baza unui flux de informații, culese în urma monitorizării situației de către un grup de experți independenți. [...] <http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/11&ay=28778>

• **Opoziția din Transnistria Creează un Front Unic. Infotag. 15.02.2010.**

În Transnistria a fost creat Uniunea forțelor de opoziție, din care fac parte două partide – Partidul Comunist (PCT) și Partidul Social-Democrat (PSDT), Comsomolul, precum și două organizații obștești – Fondul pentru apărarea drepturilor omului și pentru politică eficientă și Uniunea presei nestatale. Actul de constituire a fost semnat de Oleg Horjan (PCT), Alexandr Radenco (PSDT), Mihail Maihalițin (Comsomol), Nicolai Buceațchi și Lev Leonov, președinții organizațiilor obștești. Ei au spus că formarea Uniunii este „un pas serios spre recunoașterea Transnistriei, deoarece demonstrează democrația proceselor obștești”. În declarația adoptată, sînt stipulate mai multe obiective, printre care: „ridicarea nivelului de viață al cetățenilor; limitarea puterii președintelui RMN; extinderea atribuțiilor Consiliilor de toate nivelurile și de administrație locală; restabilirea în textul Constituției a prevederii privind limitarea aflării uneia și aceleiași persoane în funcția de președinte al RMN doar două mandate consecutiv; modificarea sistemului electoral al RMN din majoritar în proporțional; introducerea modalității de alegere a șefilor administrațiilor de stat; desfășurarea reformei judiciare; asigurarea accesului egal pentru toate forțele politice și organizațiile obștești la mass-media de stat”. Conducătorii Uniunii promit să-și construiască acțiunile nu în interesul vreunui partid sau organizații, ci în interesul tuturor cetățenilor din republică. Uniunea pledează pentru modificarea sistemului electoral din majoritar în proporțional, pentru că „în prezent deseori deputați devin persoane care se bucură de susținerea a mai puțin de 50% din alegători, iar uneori – de susținerea a doar 10-12% din locuitorii circumscriptiilor unde sînt aleși”. „Acest lucru nu permite celorlalți cetățeni ai RMN, care nu au votat pentru candidații care au învins, să-și exprime voința și să-și manifeste interesele în parlament și în consiliile locale”, consideră conducerea Uniunii. Uniunea a decis să boicoteze înaintarea candidaților la alegerile locale din regiune, care vor avea loc pe 28 martie. <http://www.infotag.md/noutati/582188/>

• **Igor Smirnov Este Gata să Găzduiască Rachete Rusești în Transnistria. Info-Prim-Neo. 15.02.2010.**

Liderul separatist de la Tiraspol, Igor Smirnov, a declarat că Transnistria este gata să găzduiască un complex de rachete rusești „Iskander”, pe care Federația Rusă ar putea să-l amplaseze odată cu instalarea sistemelor anti-rachetă americane în România în 2015. „Excludem orice prezență militară străină în R. Moldova, inclusiv în Transnistria”, declară vicepremierul moldovean pe problemele reintegrării, Victor Osipov. Smirnov a făcut această declarație în cadrul unei conferințe de presă la Moscova, luni, 15 februarie. Potrivit paginii electronice a agenției „Novii Reghion”, Smirnov a accentuat că este gata să găzduiască rachetele Rusiei, dar decizia de a le amplasa nu-i aparține. „Cum putem fi împotriva, dacă Rusia ne apară din punct de vedere fizic. Noi suntem pentru prezența militarilor ruși”, a declarat Igor Smirnov, accentuând că instalarea sistemului american anti-rachetă în România este un factor destabilizator în regiune. „Țara noastră este neutră, statut ce exclude prezența militară străină, inclusiv amplasarea de rachete. Aceasta se referă și la regiunea transnistreană, care este parte integrantă a teritoriului R. Moldova”, astfel comentează vicepremierul pe problemele reintegrării Victor Osipov. „Ar fi bine să evităm declarațiile de militarizare, care sperie fără teme și inutil locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului. Oamenii obișnuiți asteapta cu totul altceva – sa consolidam pacea in regiune si sa-i ajutam in rezolvarea gravelor probleme cu care se confrunta, iar ele n-au nici o legatura cu rachetele sau cu scuturile anti-racheta.”, a mai opinat Osipov. „Trebuie de reținut faptul că nimeni n-a propus sa plaseze nimic. Deci, constatam un fel de cerere de ofertă, fără nici un substrat real”, a precizat el. <http://www.info-prim.md/?a=10&nD=2010/02/15&ay=28860>

- **Chișinăul și Tiraspolul au discutat subiecte din domeniul colaborării umanitare. Infotag. 17.02.2010.**

Transnistria este interesată să participe la toate programele sociale, realizate în Moldova pe banii granturilor internaționale. Despre aceasta s-a discutat la prima întrevedere a grupului nou de experți de pe ambele maluri ale Nistrului pentru problemele în domeniul colaborării umanitare, care s-a desfășurat marți la Tiraspol la oficiul OSCE. Ministrul sănătății și protecției sociale din regiune, Ivan Tcacenco, a menționat că „nu toate proiectele ajung și în Transnistria, iar cele care sînt implementate nu iau în considerație toate aspectele din republică”. „Dorim ca toate programele să funcționeze și în Transnistria. Dorim ca lista programelor pentru Moldova să cuprindă și Transnistria și ca proiectele să fie implementate odată, dar nu la ultimele etape. Sperăm că proiectele care vor ajunge la noi să ia în considerație cota populației care locuiește în RMN”, a menționat șeful grupului transnistrean de experți. El a transmis colegilor moldoveni o listă de probleme sociale, iar soluționarea acestora are o importanță deosebită pentru populația de pe malul stîng al Nistrului. „Aceste probleme nu au hotar. Sînt generale. Întreaga lume își concentrează resursele pentru combaterea acestora”, a spus Tcacenco. Viceministrul muncii, protecției sociale și familiei al RM, Sergiu Sainciuc, a menționat după ședință că părțile au convenit să facă schimb de baze normativ-juridice în domeniul protecției sociale și colaborării umanitare, au aprobat regulamentul și graficul următoarelor întreveneri, prima va avea loc pe 23 martie la Chișinău. „Am convenit să cooperăm în domeniul ajutorului umanitar. Noi avem o bună experiență în acest domeniu, pe care am acumulat-o timp de doi ani consecutiv – în timpul secetei din 2007 și inundațiilor din 2008”, a spus Sainciuc. <http://www.infotag.md/noutati/582246/>

- **Conflictul transnistrean, discutat la Consiliul Afaceri Externe de la Bruxelles. Interlic. 22.02.2010.**

Consiliul Afaceri Externe de la Bruxelles a adoptat, fără discuții, Concluzii privind Republica Moldova. Au fost salutate evoluțiile pozitive pe dosarul transnistrean, în special deschiderea autorităților de la Chișinău, și a celor de facto de la Tiraspol de a se angaja în dialog. Consiliul regretă lipsa unui progres substanțial, persistența problemelor cu care se confruntă școlile cu grafie latină din regiunea transnistreană și obstacolele puse de Tiraspol liberei circulații a persoanelor. Uniunea Europeană a prelungit măsurile restrictive pentru o serie de membri ai autorităților separatiste pe o durată de 12 luni. Însă, pentru încurajarea progresului, suspendă implementarea măsurilor restrictive până la sfârșitul lui septembrie 2010, când va avea loc o revizuire bazată pe eventuale progrese, în principal, în domeniile menționate mai sus. <http://www.interlic.md/2010-02-22/conflictul-transnistrean-discutat-la-consiliul-afaceri-externe-de-la-bruxelles-14699.html>

II. OPINII, COMENTARI, INTERVIURI

1. Discursul lui Iurie Leancă: Moldova, la un pas de Uniunea Europeană. MAEIE. 26.02.2010.

În timp ce Europa, cu cele 27 de state membre, își pune întrebări despre relevanța sa la nivel mondial, nu se poate afirma că edificiul comun european a fost pe deplin înălțat. Mai există încă spații în estul și sudul continentului, care trebuie ancorate mai stabil în inima Europei politice, economice și culturale. Din acest considerent, privim cu mare interes spre Parteneriatul Estic - un mecanism nou de cooperare

între UE, țările din Caucaz, Moldova, Ucraina și Belarus, care își propune să promoveze securitatea și stabilitatea la frontierele estice, să înlăture barierele culturale și să stabilească arii economice dinamice de liber schimb.

Italia și Moldova susțin puternic acest Parteneriat și îl consideră complementar și necontradictoriu cu rigorile unei legături din ce în ce mai puternice dintre Europa și Rusia. Președinția suedeză a UE, în cel de-al doilea semestru al anului 2009, a dat un impuls decisiv Parteneriatului și a găsit imediat în Moldova un protagonist gata să se lanseze în această provocare și să deschidă negocierile pentru noul Acord de Asociere cu Uniunea Europeană. Și nu e doar un caz accidental. Așezarea geografică, istoria, religia, mentalitatea populației sale fac dovada vocației europene a acestei țări.

Guvernul Alianței pentru Integrare Europeană, care a câștigat alegerile din luna iulie a anului trecut și este sprijinit de patru partide anticomuniste, a demarat un proces de modernizare și un plan de reforme ambițios pentru a se apropia în ritm rapid de standardele europene și a lansa dialogul cu instituțiile UE. La rândul său, Europa trebuie să demonstreze că este un partener indispensabil al Moldovei în parcursul de democratizare și modernizare. Pentru Chișinău, a privi spre Occident înseamnă, de asemenea, a crea premisele adecvate pentru creșterea și diversificarea economiei, și pentru stabilizarea socială. Suntem conștienți că ambițiile Moldovei se confruntă în acest moment cu o realitate și mai complexă, din cauza crizei economice globale și a dependenței energetice. În plus, emigrarea unei părți cantitative și calitative însemnate de brațe de muncă, precum și starea precară obiectivă a infrastructurilor și a sistemelor de instruire și sanitare, impun un salt calitativ care trebuie să-și găsească un sprijin important în rândurile partenerilor europeni.

Pentru Italia și Europa, Moldova poate deveni o importantă platformă de oportunități pentru investițiile directe, într-o realitate în care trebuie de lucrat mult și în care sunt posibile multe realizări: aici brațele de muncă sunt calificate și au un cost redus, există sectoare care trebuie dezvoltate - de la serviciile de bază și până la infrastructură. Anul 2010 a început cu speranțe mari: se află în curs de desfășurare negocierile pentru un nou Acord consolidat UE-Moldova, care va elabora regulile unei vecinătăți treptate, dar constante cu spațiul UE. Sperăm ca acest Acord să includă crearea unei arii consolidate de liber schimb, care să conțină o referință explicită la perspectiva europeană a Moldovei și, mai ales, să prevadă un parcurs concret în materie de liberalizare a vizelor în favoarea cetățenilor moldoveni.

Dialogul din ce în ce mai strâns cu țările europene trebuie să servească și ca stimulent pentru normalizarea relației cu Rusia - o piață de desfacere esențială pentru produsele agricole moldovenești - și, mai ales, cu România, pentru a aborda, înainte de toate, problematicile comerciale și definirea frontierelor.

Italia, care găzduiește 90 de mii de lucrători moldoveni și este a treia țară după volumul de investiții în Moldova, susține puternic politica de deschidere a noului Guvern moldovean spre Europa. Țările noastre

au inaugurat o nouă etapă de relații, care devin din ce în ce mai strânse: în luna noiembrie a anului 2008, la Chișinău a fost deschisă Ambasada Republicii Italiene, am intensificat ocaziile întâlnirilor noastre care au devenit periodice, iar Italia a aderat la inițiativa denumită „Prietenii Moldovei” pentru a susține Chișinăul în parcursul său european.

Italia consideră prioritară stabilizarea în partea sud-estică a continentului european și intenționează să fie alături de prietenii săi moldoveni. Este o datorie care rezultă nu doar din originile latine care apropie cele două țări, ci, mai ales, din obligația morală de a oferi o perspectivă unei țări care se află la hotarul dintre Europa Occidentală și cea Estică, în căutarea unei noi demnități pe care instituțiile europene nu pot să n-o recunoască, închizându-se în sine.

Anul 2010 a început cu speranțe mari: se află în curs de desfășurare negocierile pentru un nou Acord consolidat UE-Moldova, care va elabora regulile unei vecinătăți treptate, dar constante cu spațiul UE...

Acest articol apare astăzi, 26 februarie, în ziarele italiene „La Nazione”, „Il Giorno”, „Il Resto del Carlino” și „Piccolo di Trieste”.

2. Interviu cu Victor Chirilă: Rusia ar putea amplasa rachete în Transnistria doar dacă ar ignora dreptul internațional, independența, integritatea și suveranitatea teritorială a R. Moldova. Moldova azi. 17.02.2010.

Victor Chirilă susține că instalarea acestor rachete nu poate avea loc doar cu acordul regimului de la Tiraspol sau a lui Smirnov personal. "Rusia ar putea amplasa rachete în Transnistria doar dacă ar ignora dreptul internațional, independența, integritatea și suveranitatea teritorială a Moldovei. Aceasta ar putea avea loc dacă Rusia hotărăște să susțină, într-adevăr, independența regiunii transnistrene", a spus Chirilă.

Moldova Azi: În contextul declarațiilor lui Igor Smirnov, cât de posibilă este instalarea rachetelor Iskander în Transnistria?

Victor CHIRILĂ: Amplasarea rachetelor rusești Iskander în regiunea transnistreană ar putea fi posibilă dacă Rusia ar ignora dreptul internațional, independența, integritatea și suveranitatea teritorială a RM, sau dacă ea hotărăște să susțină, într-adevăr independența regiunii transnistrene.

Instalarea acestor rachete nu poate avea loc doar cu acordul regimului de la Tiraspol sau a lui Smirnov personal. Ea ar putea să se producă doar cu acordul autorităților de la Chișinău. De exemplu, actualmente, forțele militare rusești se află legal în Transnistria cu acordul autorităților moldovene, în baza Acordului moldo-rus de încetare a focului din 21 iulie 1992. Chiar dacă avem păreri diferite asupra acestui acord și considerăm că misiunea ostașilor ruși a fost îndeplinită, Chișinăul nu a denunțat acest acord. Prin urmare, în eventualitatea în care Rusia decide să instaleze rachetele în regiunea transnistreană, ea va avea nevoie în primul rând de acordul autorităților constituționale ale RM, așa cum a făcut România, care recent a decis să permită SUA să instaleze pe teritoriul său componente ale scutului

anti-rachetă. În prezent Bucureștiul urmează să formalizeze această decizie prin semnarea unui acord cu Washingtonul. Același lucru, teoretic, ar trebui să se întâmple și în cazul Rusiei.

Totuși, eu nu consider că Rusia va da curs „invitației” lui Smirnov. Moscova nu va merge la acest pas, pentru că aceasta ar însemna încălcarea integrității teritoriale și suveranității RM, ar însemna că Rusia nu mai recunoaște statutul de neutralitate și atunci RM va trebui să-și revizuiască strategia de asigurare a securității și strategia militară, ceea ce inevitabil va duce la respingerea acestui statut. În plus, problema transnistreană nu va mai fi una strict regională, ci se va transforma în una de importanță internațională. În acest caz va trebui revizuit actualul formatul de negocieri, statul de observator al SUA și UE, precum și rolul autorităților transnistrene în procesul de negocieri.

Moldova Azi: Care este sensul unor astfel de demersuri din partea lui Smirnov?

Victor CHIRILĂ: Nu consider că în acest caz Smirnov reprezintă punctul de vedere oficial al guvernului la Moscova. Este un fapt știut că subiectul scutului antirachetă și al participării României la acest proiect a fost discutat între Washington și Moscova, poate nu în detalii, dar Moscova a fost informată despre această posibilă evoluție. Cu siguranță, nu toată lumea la Moscova este mulțumită de participarea României la acest scut, pentru că strategii ruși susțin că acesta diminuează capacitatea rachetelor balistice ruse de a-și atinge ținta și pune în pericol potențialul de apărare și ofensivă al Rusiei. De aceea, ei nu vor fi niciodată mulțumiți de scutul antirachetă propus de SUA.

Am putea presupune că domnul Smirnov are anumite legături cu anume astfel de grupuri de interese, legate în special de industria militară a Federației Ruse. Și el exprimă aceste viziuni. În cazul dat, mai degrabă aș înclina să cred că Smirnov nu este interesat ca între Tiraspol și Chișinău să existe un dialog civilizată, pentru că acest dialog implică la un moment dat niște angajamente. Lipsa unui dialog civilizată îi asigură perpetuarea regimului și climatul intern pentru a-și consolida și menține controlul asupra regiunii. Este mai degrabă o tactică internă a lui Igor Smirnov, care nu este mulțumit de anumite gesturi de dialog din partea Chișinăului, care l-ar obliga să răspundă cu aceeași monedă. Smirnov vrea tensiune, nu același lucru îl doare și autoritățile de la Chișinău. Acestea își doresc un dialog care să ducă la demararea unor proiecte comune în diferite domenii, care ar crea treptat un fundal pentru soluționarea problemei transnistrene.

În caz contrar, o eventuala escaladare a tensiunilor pe Nistru ar putea da peste cap agenda de integrare europeană și de reforme a guvernului de la Chișinău, iar toată atenția și eforturile vor fi concentrate asupra acestui conflict. Iată de ce, este extrem de important ca în această regiune să se mențină o stare de liniște, de dialog, care treptat poate deschide uși spre o soluționare finală.

Moldova Azi: Dacă aceste discuții privind instalarea rachetelor vor continua, ar putea acestea periclita planul de instalare a scutului anti-rachetă în România?

Victor CHIRILĂ: Mă uimesc declarațiile unor politicieni referitor la acest scut anti-rachetă. Rusia a folosit întotdeauna problema transnistreană pentru a împiedica Republica Moldova să devină un stat democratic. Anterior, autoritățile au căzut în capcana Rusiei și au condiționat procesul de integrare europeană cu soluționarea problemei transnistrene.

Acum ce vor unii politicieni de la Chișinău? Vor ca România să-și condiționeze consolidarea propriului sistem de securitate de problema transnistreană? Cred că acest lucru este un pic exagerat și cum spun unii politicieni, pe alocuri, nechibzuit. Nu cred că România își poate permite această prostie.

Moldova Azi: Cum ar putea beneficia RM de pe urma amplasării scutului?

Victor CHIRILĂ: Scutul anti-rachetă este un proiect american, ce vizează securitatea nu numai unei regiuni, dar a întregii Europe. Consider că implicarea noastră în aceste discuții înseamnă a uita de problemele noastre cotidiene. Nu cred că suntem în măsură să dăm sfaturi României ce ar trebui să facă pentru consolidarea securității sale.

Unii politicieni pur și simplu utilizează acest subiect pentru a tulbura apele în RM și probabil că se pregătesc de viitoarea campania electorală. Alți politicieni consideră că ar putea pierde voturi dacă nu reacționează la diverse declarații ale oponentilor săi și cad în această capcană. Aceste declarații, în fond, ar putea trezi suspiciuni din partea Washingtonului, cu care dorim să inițiem un parteneriat strategic. De aceea cred că ar trebui să ne calmăm, să nu exagerăm discuțiile asupra acestui subiect. Cred că anumite impacte negative sunt trase de păr intenționat de către unii politicieni de la Chișinău.

Rusia nu este interesată să se facă o legătură directă între perspectivele soluționării problemei transnistrene și participarea României la scutul antirachetă. O astfel de legătură ar submina formatul „5+2”, diminuându-i valoarea și importanța. În acest caz, Washingtonul nu va putea rămâne doar un simplu observator la masa de negocieri, va trebui să aibă un alt statut. Este interesată Rusia în acest lucru? Cu siguranță nu. Este interesată Rusia ca prin crearea legăturii dintre problema transnistreană și scutul antirachetă să dea României o importanță mai mare în procesul de negocieri? Cu siguranță nu. Pentru că dacă s-ar face o asemenea legătură, atunci România ar deveni un factor indirect în procesul de soluționare a problemei transnistrene. Cred că politicienii ruși înțeleg destul de bine acest lucru și nu cred că se vor lăsa ademeniți de astfel de declarații făcute de Smirnov. Ei sunt mult mai inteligenți decât Smirnov și unii politicieni de la Chișinău.

Moldova Azi: Ar fi bine să credem acest lucru, dar vedem că declarațiile lui Smirnov survin de fiecare dată după ce acesta se întoarce de la Moscova, unde are întrevederi cu persoane oficiale de la Kremlin...

Victor CHIRILĂ: Deocamdată, Rusia nu a făcut nicio declarație oficială în acest sens. Moscova a luat o pauză de reflecție, în timp ce politicienii noștri s-au avântat în declarații. Cred că, utilizând astfel de

declarații, ei testează reacția din RM și probabil și din România. De aceea trebuie să fim calmi și să nu ne angajăm în niște discuții acerbe ce pot deveni foarte păguboase pentru RM.

Moldova Azi: Cum rămâne cu statutul de neutralitate al RM ?

Victor CHIRILĂ: Dacă Rusia merge pe varianta anunțată de Smirnov și încalcă prevederile dreptului internațional, atunci ce le va mai rămâne autorităților noastre? Probabil că în acest caz va trebui luată decizia reconsiderării statului de neutralitate. Instalarea rachetelor rusești peste Nistru, fără acordul Chișinăului, ar prezenta un pericol real pentru securitatea noastră. Mai mult, un astfel de act neprietenesc din partea Rusiei ar putea crea o altă situație politică la Chișinău. Presa și societatea vor reacționa, iar autoritățile vor fi forțate să revadă principalele postulate ale securității R. Moldova. Pericolul instalării rachetelor Iskander deocamdată este unul virtual și ar putea fi doar o fantezie a lui Smirnov. Dacă mergem pe logica dreptului internațional, atunci o astfel de evoluție este imposibilă. Însă, dacă se merge pe logica escaladării conflictului, atunci ar putea fi creată o atmosferă tensionată în regiune, care i-ar putea permite Rusiei să intervină ca în Georgia.

Prin urmare, scopul autorităților moldovene este să nu permită astfel de tensiuni, să nu cadă în plasa declarațiilor războinice ale lui Smirnov, să evite orice provocări din partea Transnistriei. Este greu, dar aici depinde mult și de relațiile noastre cu Rusia și Ucraina și de partenerii noștri occidentali.

Este nevoie de multă diplomatie, calm și înțelepciune.

3. Interviu cu Igor Corman: Reluarea după un deceniu a consultărilor inter-parlamentare moldo-române. Radio Europa Liberă. 08.02.2010.

Igor Corman: „Există multe subiecte pe care trebuie să le discutăm cu partenerii de la București, să revenim la o agendă foarte concreta, foarte pragmatică”

Europa Liberă: *Domnule Corman, vizita delegației parlamentare moldovene este prima după anul 2000. Putem spune ca după un deceniu cele doua parti tin cont de noua fereastră de oportunitate, apărută după ultimele alegeri anticipate de la Chișinău, cand la guvernare a venit coalitia liberal-democrata?*

Igor Corman: Din 2000 incoace nu au mai avut loc asemenea vizite in scopul aprofundarii relatiilor intre legislativele noastre. Aceasta vizita face parte din actiunile pe care si le-a propus noua guvernare de la Chisinau. Spuneam ca vizita la București se înscrie în șirul acțiunilor AIE care au început în ultimele luni și care readuc relația bilaterală România-Republica Moldova pe făgașul normalității.

Europa Liberă: *Domnule Corman la ce va referiti cand spuneti despre relatia moldo-romana readusa pe fagasul normalitatii? Ce ar trebui sa faceti?*

Igor Corman: Sa revenim la acel comitet de cooperare interparlamentara. Pentru ca este cunoscut cat de importante sunt legislativele si ce parghii au ele, inclusive in relatia cu Guvernele, mai ales atunci cand

trebuie sa solutionam un sir de probleme foarte sensibile pentru cetatenii nostri. Aici ma refer la modalitatile de facilitare a regimului de vize nu numai in plan comunitar cand vorbim despre liberalizare dar si pe dimensiunea bilaterala. Si aici ma refer la lista de documente care trebuie prezentate la misiunile diplomatice sau chiar acei 500 de Euro pe care trebuie sa-i prezinte, sa-i faca dovada moldovenii atunci cand depun actele. Deasemenea sunt un sir de subiecte care vizeaza modalitatile implicarii guvernelor noastre in mai multe proiecte, programe cu posibilitatea accesarii fondurilor comunitare. Deasemenea este foarte important sprijinul inclusiv al Romaniei dar si al altor tari membre ale UE pe dimensiunea parlamentara. Si asta atunci cand vorbim despre crearea unui lobby in cadrul Uniunii Europene care sa duca la niste rezultate scontate atunci cand vorbim despre negocierea acordului de asociere, cand vorbim despre alte chestiuni importante. Asadar exista mai multe subiecte pe care trebuie sa le discutam cu partenerii de la Bucuresti, sa revenim la o agenda foarte concreta, foarte pragmatica, o agenda care sa fie poate mai putin influentata de anumite discutii identitare-istorice care ar fi bine sa le transferam intr-o zona a discutiilor stiintifice.

Europa Liberă: Domnule Corman, dar din moment ce vorbiti despre o normalitate in relatia dintre Chisinau si Bucuresti iata ca opozitia parlamentara comunista abordeaza acest subiect sensibil accentuand impactul sistemului antiracheta asupra securitatii regionale....

Igor Corman: Acest subiect l-am discutat cu colegii din Senatul si Camera Deputatilor de la Bucuresti. Desigur ca este decizia care apartine Romaniei. Pe de alta parte stim ca asemenea decizii au un impact asupra unor zone mai mari, regionale si nu numai. Personal mi-am expus punctual de vedere ca in interesul nostru al Republicii Moldova este ca asemenea decizii care sunt luate sa se faca si in cadrul unui dialog si cu alti factori importanti, ca sa spun deschis, ne-am dori ca in acest dialog sigur ca Federatia Rusa sa nu aiba anumite suspiciuni referitoare la scopul acestei participari a Romaniei la acest scut anti-racheta. Dar din discutiile pe care le-am avut cu demnitarii de la Bucuresti eu am ramas cu senzatia ca un asemenea dialog are loc. Sunt toate argumentele si avem totusi speranta ca in continuare va exista o atmosfera de intelegere, inclusive la acest subiect.

Europa Liberă: Dar ca sa fiti mai explicit credeti ca ar putea suferi relatia moldo-rusa in urma amplasarii acestui scut pe teritoriul Romaniei?

Igor Corman: Tocmai sub acest aspect am abordat subiectul, tinand cont de faptul ca este unul sensibil pentru noi, tinand cont de faptul ca suntem in proces de solutionare a conflictului transnistrean in acest format 5+2, unde Federatia Rusa este prezenta ca mediator si SUA este ca observator, pornind de la interesul ca ne dorim o atmosfera de incredere a tuturor acestor actori internationali implicati in acest proces de rezolvare a problemei transnistrene.

4. Acord moldo-ucrainean de recunoaștere reciprocă a proprietăților din teritoriul celeilalte țări. Radio Europa Liberă. 01.02.2010.

Premierul Vlad Filat după vizita la Kiev: „Am rezolvat un șir de probleme care vizează interesul național al Republicii Moldova”

Premierul Vlad Filat împreună cu o delegație de la guvern au fost astăzi la Kiev, unde a semnat o serie de documente care privesc ambele țări. Revenit de la Kiev, premierul Vlad Filat a declarat chiar la aeroport că i-a reușit soluționarea unor probleme vechi ce umbreau relațiile moldo-ucrainiene. Este vorba întâi de toate despre recunoașterea reciprocă a drepturilor de proprietate asupra unor obiective aflate pe teritoriul celeilalte țări partenere. Nordul gordian a fost dezlegat, sau mai exact a fost împărțit în trei noduri separate, urmând a fi dezlegate în baza de protocoale pentru fiecare dintre situațiile litigioase.

Vladimir Filat a mai spus că la Kiev a semnat și un acord în domeniul politicilor de tineret. Întrebat de jurnaliști de ce a întreprins vizita tocmai în ajunul celui de-al doilea tur al scrutinului prezidențial Vlad Filat a spus: „Am mers la Kiev atunci când am primit invitația și am rezolvat un șir de probleme care vizează interesul național al Republicii Moldova.”

Politologul Denis Cenușa consideră că Timosenko prin această invitație influențează cumva electoratul în favoarea ei: „Vizita lui Filat are o importanță majoră în primul rând pentru doamna Timosenko, care este cu 10 procente în urma lui Ianucovici.”

Denis Cenușa consideră că Vlad Filat a mers la Kiev și pentru că să-și echilibreze poziția pe scena politică de la Chișinău: „El în ultimul timp a fost acuzat de căderea înclinării pro-românești, respectiv aducerea Kievului în atenția opiniei publice moldovenești ar însemna de fapt restabilirea unei imagini care în ultimul timp a fost, să spunem, romanizată.”

Eugen Revenco, expert de la Asociația pentru politica externă este de părere că vizita lui Filat nu are nicio legătură cu scrutinul ucrainenilor: „Dacă am fi să așteptăm până trece campania electorală de la noi, campania din Ucraina, până stabilim un nou guvern, putem pierde timp foarte prețios. Ceea ce explică graba autorităților este logică. Trebuie să menționez că prim-ministrul Filat a făcut un pas inteligent, pentru că nu s-a întâlnit doar cu un candidat la președinție, dar și cu co-naționalul nostru Anatoli Kinah.”

Igor Munteanu, director al Institutului Viitorul crede că vizita premierului moldovean nu are cum să influențeze votul alegătorului ucrainean: „Oamenii care vor vota în alegerile din Ucraina deja și-au determinat opțiunile. Zărurile au fost aruncate și cred că partea moldovenească nu poate să influențeze determinant opțiunile electoratului din Ucraina”

5. La începutul demarcării graniței ucraino-moldovene în sectorul transnistrean. Radio Europa Liberă. 02.02.2010.

Iurie Leancă: „Un proces bilateral important, de natură să consolideze statalitatea R. Moldova”.

Bună ziua, dragi ascultători. La microfon, Radu Benea, prezentatorul emisiunii Dialoguri. 15 minute cu Radio Europa Liberă.

Iată principalele teme. Noul an a început în Transnistria cu speranța unei înviorări economice. Însă majorarea tarifelor la serviciile în comun a lovit puternic în bugetul majorității locuitorilor regiunii. Despre impactul acestor schimbări discutăm cu invitatul nostru de astăzi, jurnalista Natalia Scurtul de la Tiraspol.

Ucraina și Moldova au instalat primul stâlp de demarcare a graniței comune pe segmentul transnistrean.

Și, guvernului de la Tbilisi a adoptat o „strategie pentru teritoriile ocupate”, prin care Georgia se angajează să rezolve problemele teritoriale exclusiv pe cale pașnică.

Începem ca de obicei cu un buletin de știri despre principalele evenimente ale săptămânii trecute, prezentate de colega mea, Diana Răileanu.

Oaspetele ediției noastre de astăzi este jurnalista de la Tiraspol, Natalia Scurtul, de la ziarul „Profsoiuznye Vesti”, pe care am întrebat-o mai întâi prin ce se explică majorarea drastică a tarifelor la serviciile în comun pentru locuitorii regiunii transnistrene?

Natalia Scurtul: „Creșterea prețului de achiziție a gazelor naturale din Rusia a fost pricipală cauză a majorării bruște a tarifelor pentru consumatorii casnici. Tarifele la gaz au crescut în medie cu 20 la sută, la apă caldă și încălzire – cu 24 la sută, iar pentru serviciile de apă și canalizare de la 30 până la 62 la sută – o majorare substanțială în special pentru cei care locuiesc la sate. Desigur că toate acestea au lovit puternic în bugetul locuitorilor Transnistriei, pentru că întreprinderile au operat concedieri în masă, ca urmare a crizei economice, și foarte mulți nu au reușit până acum să-și găsească un loc de muncă. Eu cred că noile tarife vor pune la grea încercare și capacitatea populației de a plăti integral pentru aceste servicii”.

Europa Liberă: autoritățile vor compensa, cel puțin parțial, majorarea tarifelor?

Natalia Scurtul: „Autoritățile nu au luat deocamdată nici o decizie cu privire la compensații. Singura facilitate care există astăzi este o amânare a plăților pe un termen de 2 luni în cazul șomerilor. Există însă niște discuții, autoritățile locale propun ca la Tiraspol unele tarife să nu fie majorate, cum ar fi cele pentru întreținerea ascensoarelor și a blocurilor de locuit, și să rămână la nivelul anului trecut. Ar fi fost de mare ajutor pentru mulți o asemenea decizie, însă deocamdată ea nu a fost luată, sunt doar niște discuții”.

Europa Liberă: ați spus că a crescut șomajul. Cu cât și ce întreprind autoritățile pentru această categorie?

Natalia Scurtul: „Șomajul a crescut extrem de mult. Anul trecut numărul șomerilor a fost de 5 ori mai mare decât în 2008. Autoritățile au încercat să ia anumite măsuri, să introducă așa-numitele munci sociale pentru șomeri, însă practica a arătat că aceste munci, remunerate foarte slab, cu salarii de sub o mie de ruble pe lună sau mai mici de 100 de dolari au rămas nesolicitate. Autoritățile au fost foarte mirate. Eu cred însă că lumea pur și simplu nu a fost pregătită moral să practice munci sezoniere pentru bani puțini, după ce au avut un loc permanent de muncă bine plătit. Pe de altă parte, o sumă mică e mai mult, totuși, decât nimic. Iar faptul că aceste munci nu sunt solicitate vorbește despre aceea că lumea mai are și alte venituri decât veniturile legale, sau contează pe ajutorul rudelor, sau pleacă la munci peste hotare”.

Europa Liberă: Natalia, există calcule care să arate cât la sută din veniturile medii ale unui locuitor al Transnistriei revin plăților comunale?

Natalia Scurtul: „Anul trecut, autoritățile au adoptat un document care spune că plata serviciilor în comun nu trebuie să depășească 20 la sută din venitul tuturor membrilor unei familii. Practica arată însă că aceste venituri s-au redus drastic și acum multe familii plătesc aproape jumătate din venituri pentru serviciile în comun. După ultimele majorări, vă dați seama ce-i așteaptă. Am auzit mai multă lume spunând că în aceste condiții vor fi nevoiți pur și simplu să amâne plata serviciilor, ca să le ajungă bani pentru produse alimentare”.

Europa Liberă: opinia jurnalistei Natalia Scurtul de la ziarul Profsoiuznîe Vesti, din Tiraspol, oaspetele ediției noastre de astăzi.

Am încercat să aflăm cum se descurcă în noile condiții pe mai mulți locuitori din Tiraspol și din Bender.

„Eu le-aș dori conducătorilor noștri să se gândească, înainte să majoreze tarifele, cum trăiește în general lumea la noi, în Transnistria. Foarte grea e viața noastră. Jumătate din bani se duce pe medicamente și cu ceea ce rămânem, practic, nu avem din ce trăi. Înainte Rusia ne dădea un supliment la pensie, care constituia aproape jumătate din suma necesară pentru serviciile comunale. Acum, fără acest sprijin, ne este foarte greu”.

„Noile tarife vor afecta marea majoritate a populației. Minimul de existență este de 800 de ruble. Cât plătim noi pentru servicii? Faceți comparația și iați și răspunsul. Atâta timp cât eu lucrez, voi putea să achit plățile la timp. Dar când vine greul, economisești și pe medicamente, și pe hrană și pe haine, numai să nu ai datorii. Dar nu toți însă gândesc așa”.

„Nici nu știu cum vom ieși din această situație. Voi face economii probabil, la energie electrică, la haine și mâncare...”.

„Soțul meu se ocupă de asta, dar dacă aş plăti numai eu, aş fi rămas flămândă”.

„Se simte majorarea, chiar dacă am facilități și venituri suplimentare, pentru că soțul meu au fost veteran al războiului, am și ordinul Gloria muncii. Îmi ajunge”.

„Sunt bugetară, de aceea trebuie să mă limitez în multe lucruri. Mai înainte, serviciile comunale plus telefonul mă costau 500 de de ruble, acum 930. Salariul e ca la bugetari – 1300. Ne descurcăm cum putem, economisim pe hrană, haine, pe distracții”.

Opinii, culese la întâmplare pe străzi din Tiraspol și Bender.

Cum ați auzit la știri, săptămâna trecută a început acțiunea de demarcare a graniței dintre Republica Moldova și Ucraina pe segmentul transnistrean. La instalarea primului semn au asistat miniștrii de externe ai celor două țări și reprezentanți ai Uniunii Europene. Despre semnificațiile acestui eveniment, dar și lipsa la el a reprezentanților regiunii transnistrene a vorbit Europei Libere, într-un interviu realizat de Valentina Ursu, ministrul de externe de la Chișinău, Iurie Leancă.

Iurie Leanca: Am demarat un proces bilateral foarte important si sper sa-l finalizam cu succes, si asta va servi, bineinteles, consolidarii statalitatii Republicii Moldova.

Europa Liberă: Cum va arata aceasta amenajare a frontierei moldo-ucrainene?

Iurie Leanca: Se face demarcarea, si sunt fixati anumiti piloni, pe motivul ca e vorba de segmentul transnistrean, pe care din pacate, in virtutea anumitor circumstante, nu este controlat de autoritatile de la Chisinau. Suntem nevoiti sa fixam niste piloni intermediari, care sper ca, odata ce vom avansa cu solutionarea problemei conflictului transnistrean, vom reusi sa identificam si solutii permanente.

Europa Liberă: Domnule Leanca, sa inteleg ca acest eveniment ar putea fi unul care va ajuta la solutionarea problemei transnistrene?

Iurie Leanca: Este un eveniment care, categoric, creaza anumite premise suplimentare, pozitive. Sunt absolut convins. Cu cat mai buna intelegere, si cu cat mai avansat este dialogul dintre Republica Moldova si Ucraina, cu atat mai multe sunt sanse pentru a avansa in acest sens.

Europa Liberă: Segmentul transnistrean de pe hotarul moldo-ucrainean este cel mai important si cel mai vulnerabil. Pe cat de cooperanta ar putea fi si administratia de la Tiraspol la delimitarea frontierei?

Iurie Leanca: Deocamdata, într-adevar, este unul vulnerabil care crează probleme nu doar de ordin politic, dar și de ordin comercial, economic etc. Guvernul de la Chișinău, din momentul în care a fost constituit acum 4 luni și ceva, a dat dovadă de o atitudine extrem de pragmatică, una deideologizată, axându-se pe interese foarte precise, canalizându-ne eforturile pe reglementarea și rezolvarea unor probleme care afectează activitatea zilnică a cetățenilor moldoveni de pe ambele maluri ale Nistrului. Am lansat o invitație și administrației de la Tiraspol să delege reprezentanții autorităților locale să participe la acest proces, dar din păcate, nu au răspuns într-o manieră pozitivă și constructivă.

Europa Liberă: Si daca cei de la Tiraspol nu raspund si in continuare?

Iurie Leanca: Vom promova acest proces dinspre partea ucraineană, dar ceea ce este foarte important, împreună cu reprezentanții EUBAM-ului. Vreau să remarc că au fost prezenți și reprezentanți ai președinției spaniole a Uniunii Europene și ai delegației Uniunii Europene. În luarea de cuvânt a președinției spaniole s-a menționat importanța evenimentului nu doar sub aspect bilateral moldo-ucrainean dar și într-un context european. O astfel de acțiune este conformă spiritului european, și ce este important, vrem să construim aici o frontieră europeană. Care sper cu timpul, odată cu aderarea Moldovei și a Ucrainei la UE va fi una strict simbolică.

Europa Liberă: Dar daca Tiraspolul nu va avea o reactie adecvata si va incetini acest proces, autoritatile de la Kiev ar putea singure sa delimiteze frontiera?

Iurie Leanca: Autoritățile de la Tiraspol nu au cum să încetinească acest proces, este un proces moldo-ucrainean. Unul în care sunt angajați reprezentanții ambelor părți și care se derulează deocamdata de pe partea ucraineană a frontierei.

Amintim că șeful diplomației de la Tiraspol, Vladimir Yasterbchak a declarat cu ocazia începutului demarcării segmentului transnistrean al graniței între Moldova și Ucraina că Tiraspolul nu va împiedica acest proces, atâta timp cât el nu va atinge teritoriul controlat de autoritățile transnistrene, și că va monitoriza cu multă atenție lucrările de demarcare.

Guvernul Georgiei a adoptat săptămâna trecută o strategie pentru teritoriile sale ocupate – Abhazia și Osetia de Sud, în care se angajează să rezolve problemele sale teritoriale exclusiv pe cale pașnică. Este primul document după războiul cu Rusia din august 2008, în care Georgia își descrie strategia de reglementare a conflictelor și care urmează să fie însoțită și de un plan concret de acțiuni. Relatarea Nonei Suvarean, vă este rezumată de Diana Răileanu:

Într-un interviu pentru serviciul georgian al Europei Libere, ministrul reintegrării de la Tbilisi, Temur Yakobashvili a declarat că strategia este destinată mai mult oamenilor simpli, decât politicienilor și vizează toate domeniile de activitate, cu excepția celui de securitate și a statutului „regiunilor ocupate” de

Rusia. Autoritățile de facto din republicile autoproclamate Abhazia și Osetia de Sud sunt pomenite în strategie ca „autorități care deține controlul”.

Ministrul georgian al reintegrării Temur Yakobashvili Prioritatea planului de acțiuni va fi domeniul umanitar: „Planul de acțiuni e împărțit în două. Prima parte se referă la ceea ce va trebui să facem fără participarea celor din teritoriile ocupate. Spre exemplu, ce să facem cu actele eliberate acolo? Partea a doua se referă la proiectele comune foarte concrete, pe care le vor realiza oamenii care locuiesc în teritoriile ocupate și cei din restul Georgiei”, a declarat Yakobashvili.

Procesul comunicării se va produce cu ajutorul unor mecanisme speciale cu statut neutru. Acestea vor asigura procesul de negocieri, spune Yakobashvili, iar la întrebarea cu cine ce va negocia guvernul Georgiei, Yakobashvili a răspuns: „Cu acei oameni care locuiesc acolo și cu acei oameni care dețin acolo puterea reală. Asta e realitatea, sunt oameni care au necesități – au nevoie de sănătate, educație, vor să călătorească, să facă business. Noi vrem să creăm prin această strategie mecanisme prin care oamenii vor putea realmente să facă acest lucru”.

Unii experți de la Tbilisi au lăudat strategia pentru că pune accentul, în premieră, pe realizarea unor măsuri de încredere, care dacă vor funcționa, vor putea să deschidă ulterior calea pentru rezolvarea problemelor politice. Dacă înainte la Tbilisi se spunea: mai întâi eliberarea teritoriilor și apoi dialogul, acum dialogul a fost scos în prim plan.

Alți experți însă au criticat strategia pentru că ar avea puține șanse să funcționeze, atâta timp cât autoritățile de la Tbilisi nu vor recunoaște că războiul din august 2008 a fost o mare greșală a Georgiei și că s-au lăsat atrași într-o cursă (provocație) întinsă de Federația Rusă.

6. Interviu cu Valeriu Prohnițchi: Creditul FMI contribuie la stabilitatea financiară a Moldovei. 02.02.2010.

Valeriu Prohnițchi (Expert Grup): Problema fundamentală a Moldovei este că avem puține locuri de muncă care generează foarte puține venituri, inclusiv venituri bugetare.

Primul ministru, ministrul de finanțe și guvernatorul Băncii Naționale, împreună cu reprezentanți ai Fondului Monetar Internațional sunt așteptați astăzi să iasă în fața presei, cu detalii despre programul economic al FMI pentru Republica Moldova în valoare de peste 574 de milioane de dolari, pentru următorii trei ani. Despre beneficiile, dar și costurile acestui program discutăm cu economistul Valeriu Prohnițchi, director executiv al Centrului analitic independent Expert-Grup.

Europa Liberă: Dle Prohnițchi, de ce are nevoie Moldova de atâția bani de la FMI? Este vorba, totuși, de mai bine de o jumătate de miliard de dolari!

Valeriu Prohnițchi: Pentru că Moldova are nevoie, cum a spus și FMI-ul și Guvernul, de stabilizarea de moment a situației bugetare și pentru a completa rezervele valutare ale țării. Acest lucru este ca un semnal pentru investitori și donatori care vor oferi acum Republicii Moldova bani cu mai multă ușurință.

Europa Liberă: Unde concret vor ajunge banii de la FMI, cui sunt destinați?

Valeriu Prohnițchi: O parte din bani vor ajunge ca sprijin financiar direct bugetului, dar cea mai mare parte din bani vor merge spre Banca Națională a Moldovei pentru completarea rezervelor valutare.

Europa Liberă: De ce este un semnal pentru investitorii străini, ce semnal dă un acord cu FMI-ul?

Valeriu Prohnițchi: Un acord cu FMI spune în primul rând că Guvernul este intenționat să-și stabilizeze sistemul financiar, sistemul bugetar și că este serios în privința rambursării acestor credite. Cu alte cuvinte, Guvernul devine mai credibil atunci când are o înțelegere cu FMI și primește bani din partea Fondului.

Europa Liberă: Dar ce obiective principale are programul cu FMI? Ce scopuri urmărește?

Valeriu Prohnițchi: Multe detalii ale programului încă nu le cunoaștem, dar în esență obiectivele pe termen scurt sunt de a stabili bugetul. Acum bugetul nu este nici pe de parte stabilizat, sunt riscuri mari, guvernul are obligații mari iar veniturile în 2010 vor fi destul de mici. În al doilea rând, BNM a promis că va trece la țintirea directă a inflației, pentru aceasta are nevoie de rezerve valutare pentru a face față cererii de valută care poate fi destul de mare, mai ales în 2011 acest lucru poate fi valabil. Iată deci, acestea sunt două obiective esențiale la care acest program este menit să facă față. Evident că acest program presupune îndeplinirea unor serii de condiționalități cum sunt numite atunci când ne referim la FMI, în cea mai mare parte ele țin de indicatori macroeconomici cum ar fi inflația, rezervele valutare ale băncii, dar sunt și o serie de indicatori structurali și instituționali care presupun că Guvernul va înlătura constrângerile care împiedică business-ul, că va înlătura mult-vorbitele monopoluri, etc.

Europa Liberă: Dle Prohnițchi, ce înseamnă o stabilizare bugetară? Înseamnă că banii vor acoperi găurile din buget, vor fi utilizați la angajamentele sociale care nu sunt acoperite?

Valeriu Prohnițchi: Asta înseamnă că este la discreția Guvernului să utilizeze acești bani. Evident că condiția este ca acești bani să fie utilizați cu maximă prudență și ca să fie posibilă returnarea lor atunci când va veni scadența. Termenii financiari sub care au fost acordați acești bani sunt destul de generoși, dar totuși nu este vorba de un grant, este vorba despre un credit, Guvernul trebuie să demonstreze înțelepciune în utilizarea acestor bani. Să fie consumați la modul propriu nu ar fi tocmai indicat.

Europa Liberă: Ce costuri va avea de plătit populația? Salariații, pensionarii, bugetarii - ce categorii?

Valeriu Prohnițchi: Costurile financiare propriu zise nu sunt atât de mari pentru că dobânda este neglijabilă la ambele părți ale acestui credit. Altfel este că Guvernul să implementeze o serie de reforme, unele dintre ele vor dura. Spre exemplu, Guvernul stă în fața unei dileme foarte clare, avem un sector public supradimensionat, adică aici lucrează prea mulți oameni și ineficient. Nu este problema

Fondului, este problema noastră. Nu Fondul ne impune să reducem numărul de angajați, ci raționalitatea economică ne impune să facem acest lucru.

Europa Liberă: *Dar va fi redus numărul de bugetari?*

Valeriu Prohnițchi: Nu știu, e ca o ipoteză. De multe ori s-a invocat faptul că Fondul ne impune să reducem numărul de angajați. FMI în esență nu impune, dacă nu vrei să reduci numărul de angajați, problema ta, însă nu te adresa la Fond. FMI identifică acest lucru ca pe o constrângere fundamentală și este o constrângere. În sistemul bugetar din Republica Moldova chiar avem prea mulți oameni și ei sunt extrem de ineficienți în ceea ce fac.

Europa Liberă: *Când ar putea fi dezghețate indexările și majorările de pensii și salarii?*

Valeriu Prohnițchi: Cred că în 2011 va fi posibil de făcut acest lucru cu condiția majoră că Guvernul va putea să aducă în țară mai multe investiții. Problema fundamentală a Moldovei nu este în faptul că nu avem bani, ci că avem puține locuri de muncă care generează foarte puține venituri, inclusiv venituri bugetare. Dacă Guvernul va fi în stare să deschidă mai larg această poartă care a fost întredeschisă cu ajutorul Fondului, bani în țară vor veni și mai mulți.

Europa Liberă: *Guvernările anterioare au mai luat credite de care nu s-a ales nimic. Și nu au fost atât de mari, pe o anumită durată. De ce? Care este principala explicație și cam același lucru reproșează adversarii actuali ai guvernului, că acesta ar fi un preț prea mare pentru stabilitatea țării.*

Valeriu Prohnițchi: Adversarii utilizează un stereotip că Moldova ar fi o țară extrem de puternic îndatorată. În esență, Moldova este o țară foarte puțin îndatorată în comparație cu alte țări din regiune și condițiile financiare prin care sunt atrași acești bani de la FMI sunt foarte favorabile pentru țară. Orice Guvern are nevoie de bani, banii precedenți care au fost aduși în țară nu putem spune că nu se văd, se văd măcar în aceleași rezerve active oficiale din rezerva Băncii Naționalea Moldovei care au fost clădite în mare parte cu ajutorul venit din partea FMI. Este adevărat că o bună parte din banii care au fost aduși în țară în proiecte investiționale au fost la modul propriu furați, delapidăți. Aici chiar cred că e o situație când organele de control ar trebui să-și facă mai bine datoria.